

Hovedstadens Letbane I/S

Kompendium for god Selskabsledelse

*Godkendt af
selskabets bestyrelse
februar 2018*

INDHOLDSFORTEGNELSE

Vedtægter.....	side 3
Bestyrelsens Forretningsorden.....	side 25
Direktionsinstruks.....	side 37
Finansieringsinstruks.....	side 43
Regnskabsinstruks.....	side 49
God forretningsadfærd.....	side 67

Hovedstadens Letbane I/S

Vedtægter

Indhold

1	Navn	7
2	Hjemsted	7
3	Formål	7
4	Ejerforhold og hæftelse	7
	4.1 Ejerforhold og hæftelse	7
	4.2 Ændring af ejerforhold	8
5	Interessentskabets kapitalforhold og finansiering	9
	5.1 Interessentskabets låneoptagelse m.v.	9
	5.2 Interessenternes indskud	10
	5.3 Indgåelse af kontrakter og forberedende arbejder	10
	5.4 Uforudsete udgifter	11
	5.5 Tilkøb	11
6	Interessentskabsmøder	12
	6.1 Generelt	12
	6.2 Beslutninger	12
	6.3 Deltagere	12
	6.4 Afholdelse af interessentskabsmøder	13
	6.4.1 Tid og sted	13
	6.4.2 Indkaldelse	13
	6.4.3 Dagsorden	13
	6.4.4 Elektronisk interessentskabsmøde	14
	6.4.5 Protokol	14
7	Budget, kvartalsrapportering og kvartalsmøder	14
	7.1 Budget	14
	7.2 Kvartalsrapportering og rapporter	14
	7.3 Kvartalsmøde	15
8	Bestyrelsen	15
	8.1 Generelt	15
	8.2 Sammensætning	15
	8.2.1 Sammensætning efter Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministerens udtræden	16
	8.3 Udpegning af medlemmer	16
	8.4 Formand og næstformand	16
	8.5 Vederlag til bestyrelsen	17
	8.6 Andre hverv	17
	8.7 Opgaver	17
	8.8 Forretningsorden	18

8.9	Bestyrelsesmøder og beslutninger.....	18
8.9.1	Bestyrelsesmøder generelt.....	18
8.9.2	Deltagere.....	18
8.9.3	Beslutningsdygtighed.....	18
8.9.4	Beslutninger i bestyrelsen.....	18
8.9.5	Revisionsprotokol.....	19
8.9.6	Referat.....	19
8.9.7	Skriftlige og elektroniske behandlinger og møder.....	19
9	Information af interessenterne.....	19
9.1	Bestyrelsens information af interessenterne.....	19
9.2	Bestyrelsesmedlemmernes information af interessenterne.....	20
10	Direktion.....	20
10.1	Generelt.....	20
10.2	Opgaver.....	20
11	Medarbejdere og øvrige ressourcer.....	21
12	Tegningsforhold.....	21
13	Inhabilitet.....	21
14	Tavshedspligt.....	21
15	Offentlighed om interessentskabets forhold.....	21
16	Årsrapport, halvårsrapport og kvartalsrapporter.....	22
17	Revision.....	22
18	Tvister.....	23
18.1	Opmand.....	23
18.2	Voldgift.....	23
19	Ændring af vedtægt.....	24

Interessentskabet er stiftet af Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren, Region Hovedstaden samt Lyngby-Taarbæk Kommune, Gladsaxe Kommune, Herlev Kommune, Rødovre Kommune, Albertslund Kommune, Glostrup Kommune, Brøndby Kommune, Vallensbæk Kommune, Ishøj Kommune, Hvidovre Kommune og Høje Taastrup Kommune i henhold til § 1 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om Ring 3 Letbane. Loven er senest ændret ved lov nr. 657 af 8. juni 2016. Når letbanen på Ring 3 tages i brug til passagerdrift udtræder Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren af interessentskabet, som videreføres af Region Hovedstaden og de involverede kommuner, jf. pkt. 4. nedenfor.

1 Navn

Interessentskabets navn er Hovedstadens Letbane I/S.

2 Hjemsted

Interessentskabets hjemsted er Københavns Kommune.

3 Formål

Interessentskabets formål er at projektere, anlægge og drive Ring 3 Letbane, jf. § 4 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om letbane på Ring 3.

4 Ejerforhold og hæftelse

4.1 Ejerforhold og hæftelse

Interessentskabet ejes af Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren med 40 pct., Region Hovedstaden med 26 pct., Lyngby-Taarbæk Kommune med 7,5 pct., Gladsaxe Kommune med 7,5 pct., Herlev Kommune med 4,0 pct., Rødovre Kommune med 1,2 pct., Glostrup Kommune med 4,3 pct., Albertslund Kommune med 1,9 pct., Brøndby Kommune med 2,5 pct., Høje-Taastrup Kommune med 0,5 pct., Hvidovre Kommune med 0,5 pct., Vallensbæk Kommune med 1,9 pct. og Ishøj Kommune med 2,2 pct. De involverede kommuner ejer i alt 34 pct. jf. ovenfor, og betragtes tilsammen i enhver henseende med relation til nærværende vedtægt som én interessent.

Interessenterne hæfter i det indbyrdes forhold for interessentskabets forpligtelser i forhold til disse ejerandele.

Interessenterne hæfter over for tredjemand personligt, direkte, ubegrænset og solidarisk for interessentskabets forpligtelser.

I henhold til lov om letbane på Ring 3 deltager Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren alene i anlægget af letbanen og i omkostningerne forbundet hermed og udtræder af interessentskabet, når letbanen tages i brug til passagerdrift. Ved Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministerens udtræden bibeholder det fortsættende interessentskab alle selskabets aktiver og passiver samt rettigheder og pligter.

Efter sin udtræden er Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren således som udgangspunkt fritaget for alle forpligtelser, der påhviler Hovedstadens Letbane I/S eller som senere måtte blive rettet mod Ring

3 Letbane I/S. Dog er staten indstillet på at hæfte i forhold til sin ejerandel på 40 procent for eventuelle krav mod Hovedstadens Letbane I/S, som kan relateres til anlægsperioden. Det skal i den forbindelse præciseres, at statens forpligtelser alene er knyttet til anlægsbudgettet og ikke til aktiviteter knyttet til driften, herunder driftsinvesteringer som defineret i loven.

Region Hovedstaden og de involverede kommuner viderefører interessentskabet med samme indbyrdes ejerforhold som hidtil. Region Hovedstaden vil således eje 43 pct. og de involverede kommuner til sammen 57 pct. af interessentskabet. Kommunerne har endnu ikke aftalt den indbyrdes fordeling af driftsomkostningerne, jf. den mellem interessenterne politisk indgåede principaftale af 20. juni 2013 hvor der fremgår følgende: "Fordelingsnøglen mellem kommunerne indbyrdes for driftsfasen er ikke fastlagt i denne aftale". Kommunerne vil indgå en aftale herom, således at fordelingen kan indgå i anlægsloven om Ring 3 Letbane. Indtil andet er aftalt, er ejerfordelingen mellem kommunerne det samme indbyrdes ejerforhold som i anlægsfasen. Lyngby-Taarbæk Kommune vil derved eje 12,52 pct., Gladsaxe Kommune eje 12,60 pct., Herlev Kommune eje 6,71 pct., Rødovre Kommune eje 2,01 pct., Glostrup Kommune eje 7,18 pct., Albertslund Kommune eje 3,23 pct., Brøndby Kommune eje 4,18 pct., Høje-Taastrup Kommune eje 0,88 pct., Hvidovre Kommune eje 0,92 pct., Vallensbæk Kommune eje 3,15 pct., og Ishøj Kommune eje 3,62 pct. af interessentskabet efter Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministerens udtræden. Ejerfordelingen mellem de 11 kommuner kan ændres ved aftale mellem kommunerne.

Efter Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministerens udtræden af interessentskabet vil Region Hovedstaden og de involverede kommuner i det nævnte indbyrdes forhold dække nettoomkostningerne til drift og vedligeholdelse af letbanen på Ring 3, herunder omkostningerne til finansiering af de for driften nødvendige investeringer, bl.a. anskaffelse af rullende materiel, etablering af et Kontrol- og Vedligeholdelses Center, prøvedrift, anskaffelse af strategiske reservedele samt afholdelse af reinvesteringer.

4.2 Ændring af ejerforhold

Såfremt kapitel 3 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om letbane på Ring 3 ændres, således at der opnås hjemmel til, at Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren ("staten") udtræder af interessentskabet i anlægsperioden, dvs. før letbanen tages i brug til passagerdrift, finder bestemmelserne i dette punkt 4.2 anvendelse for statens udtræden i anlægsperioden.

Statens udtræden i anlægsperioden sker automatisk med virkning fra datoen for ændringslovens ikrafttræden. Statens udtræden af Hovedstadens Letbane I/S indebærer også en udtræden af ejeraftalen vedrørende Hovedstadens Letbane I/S.

Ved statens udtræden vil styrelsens sammensætning blive ændret i overensstemmelse med vedtægternes § 8.2.1., idet de statslige repræsentanter udtræder.

Statens forpligtelser som interessent ophører i enhver henseende på virkningstidspunktet for statens udtræden.

Efter sin udtræden er staten fritaget for alle forpligtelser, der påhviler Hovedstadens Letbane I/S, eller som senere måtte blive rettet mod Ring 3 Letbane I/S.

Uanset udtræden hæfter staten dog subsidiært i forhold til Hovedstadens Letbane I/S med 40 pct. (svarende til statens oprindelige ejerandel) for eventuelle krav mod Hovedstadens Letbane I/S, som kan relateres til anlægsperioden frem til det tidspunkt, hvor staten udtræder. Det skal i den forbindelse præciseres, at statens forpligtelser i den henseende alene er knyttet til anlægsaktiviteterne

i henhold til anlægsbudgettet og således ikke til aktiviteter knyttet til driften, herunder driftsinvesteringer som defineret i loven om Letbane på Ring 3.

Statens forpligtelser vedrørende kapitalindskud og anlægsreserver, jf. punkt. 5.2 berøres ikke af statens udtræden i anlægsperioden. Staten forpligter sig således fortsat til at foretage den resterende del af det indskud på 1.777 mio. kr. (2013-priser), der indeksreguleres med Finansministeriets anlægsindeks frem til driftsstart, jf. den mellem Hovedstadens Letbane I/S og staten indgåede betalingsaftale. Ligeledes forpligter staten sig fortsat til at opretholde den i punkt 5.2 anførte korrektionsreserve.

Statens udtræden i anlægsperioden berører ikke interessentskabets adgang til lånoptagelse gennem statslån, jf. § 10 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om Letbane på Ring 3.

Enhver beslutning mellem de tilbageværende interessenter, efter at staten er udtrådt i anlægsperioden, herunder beslutninger, som indebærer en fordyrelse af projektet, samt begivenheder, der påvirker gennemførelsen af projektet, er staten uvedkommende. Hvis de tilbageværende interessenter træffer beslutning om at reducere deres respektive kapitalindskud og anlægsreserver i anlægsperioden, vil statens forpligtelse vedrørende kapitalindskud og anlægsreserver blive reduceret forholdsmæssigt tilsvarende.

5 Interessentskabets kapitalforhold og finansiering

5.1 Interessentskabets låneoptagelse m.v.

Hovedstadens Letbane I/S forestår finansieringen af anlægsomkostningerne for letbanen gennem optagelse af lån. Interessentskabets lån til dækning af anlægs- og finansieringsomkostningerne tilbagebetales, dels gennem indskud fra staten fastlagt i en betalingsplan ved stiftelsen af interessentskabet, dels gennem forudbetalinger fra Region Hovedstaden og kommunerne på 15 pct. af deres respektive andele af anlægsomkostningerne. Kommunernes forudbetaling sker i tre rater: ved stiftelsen og de to efterfølgende år (2014 - 2016). Kommunernes resterende andele betales fra 2017 gennem årlige indskud, der fastsættes således, at kommunernes andel af anlægsgælden kan være tilbagebetalt i løbet af 40 år, det vil sige 2017 - 2056. Region Hovedstadens forudbetaling indskydes samlet i 2019. Region Hovedstadens resterende andel betales fra 2020 gennem årlige indskud, der fastsættes således, at Region Hovedstadens andel af anlægsgælden kan være tilbagebetalt i løbet af 40 år, det vil sige 2020 - 2059. Region Hovedstadens og kommunernes årlige indskud fastlægges ved stiftelsen af interessentskabet i en betalingsplan, hvori også principperne for eventuelle reguleringer som følge af ændrede anlægs- og finansieringsomkostninger fastlægges.

Interessenterne kan hver især vælge at indbetale deres respektive indskud hurtigere end fastsat i betalingsplanen, eventuelt som et engangsbeløb ved stiftelsen af interessentskabet.

Hovedstadens Letbane I/S forestår endvidere finansieringen af de nødvendige investeringer relateret til drift og vedligeholdelse af letbanen, som skal betales af de tilbageblivende interessenter efter Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministerens udtræden af interessentskabet. Disse investeringer består bl.a. af anskaffelse af rullende materiel, etablering af Kontrol- og Vedligeholdelses Center, prøvedrift, anskaffelse af strategiske reservedele og afholdelse af reinvesteringer og betales som led i de årlige driftsomkostninger modregnet passagerindtægterne gennem årlige indskud fra Region Hovedstaden og de involverede kommuner i samme forhold som disses indbyrdes ejerforhold. Region Hovedstadens og de involverede kommuners årlige indskud til dækning af investeringerne relateret til driften af letbanen fastlægges ved stiftelsen af Hovedstadens Letbane I/S i en

betalingsplan, hvori også principperne for eventuelle reguleringer som følge af ændrede investeringer relateret til driften og dertil knyttede finansieringsomkostninger fastlægges.

Betalingsplanen opdateres senest et år før Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministerens udtræden af interessentskabet. Samtidig fastlægges de involverede kommuners indbyrdes økonomiske rettigheder og forpligtelser i forhold til overskud/underskud af drift og vedligeholdelse af letbanen i Ring 3 efter ibrugtagning af letbanen til passagerdrift. Region Hovedstadens andel er defineret i pkt. 4.

5.2 Interessenternes indskud

Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren indskyder 1.777 mio. kr., Region Hovedstaden indskyder 1.155,7 mio.kr., Lyngby-Taarbæk Kommune indskyder 332,3mio. kr., Gladsaxe Kommune indskyder 333,8 mio. kr., Herlev Kommune indskyder 178,2 mio. kr., Rødovre Kommune indskyder 52,9 mio. kr., Glostrup Kommune indskyder 190,3 mio. kr., Albertslund Kommune indskyder 86,1 mio. kr., Brøndby Kommune indskyder 110,3 mio. kr., Høje-Taastrup Kommune indskyder 22,6 mio. kr., Hvidovre Kommune indskyder 24,2 mio. kr., Vallensbæk Kommune indskyder 83,1 mio. kr. og Ishøj Kommune indskyder 96,7 mio. kr. i Hovedstadens Letbane I/S. Beløbene er angivet i 2013-priser og indeksreguleres med Finansministeriets anlægsindeks frem til driftsstart og derefter med nettoprisindekset. Beløbene er baseret på den samlede anlægsinvestering, jf. principaftalen af 20. juni 2013 samt lov nr. 165 om letbane på Ring 3 med senere ændringer.

De anførte beløb er inklusiv korrektionsreserver på 30 pct., som for statens vedkommende er i overensstemmelse med statens regler for ny anlægsbudgettering. Region Hovedstadens og kommunernes korrektionsreserver samt 10 pct. af statens 30 pct. korrektionsreserve forudsættes indskudt i selskabet sammen med indskud til finansiering af anlægsomkostningerne. Korrektionsreserven er budgetmæssigt bundet, således at træk på denne reserve kun vil kunne ske i samme forhold som parternes ejerandele og kun efter forelæggelse for ejerne, det vil sige Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren, kommunerne og Region Hovedstaden.

De resterende 20 pct. af statens 30 pct. korrektionsreserve indskydes i en central anlægsreserve i statslig regi. Træk fra denne reserve vil kunne ske efter samme principper, som gælder for de i selskabet indskudte reserver.

Det er aftalt, at Region Hovedstadens og kommunernes indskud i selskabet sker i form af et engangsindskud på minimum 15 pct. af deres respektive andele af det samlede anlægsbudget inklusiv korrektionsreserve kombineret med faste årlige indskud.

Interessentskabets egenkapital udgør ved stiftelsen t.kr. 3.423.803 (2013-priser) i henhold til åbningsbalancen.

5.3 Indgåelse af kontrakter og forberedende arbejder

Indgåelse af kontrakter om anlæg og drift, herunder vedligeholdelse, af letbanen på Ring 3 kræver forelæggelse for og godkendelse fra samtlige interessenter.

Forelæggelsen af kontrakter for interessenterne gælder kun de store anlægs- og leverandørkontrakter samt drifts- og vedligeholdelseskontrakten for den første driftsperiode.

Forelæggelsen af bestyrelsens indstilling til interessenterne om grundlaget for indgåelse af de store anlægs- og leverandørkontrakter samt drifts- og vedligeholdelseskontrakten for den første driftsperiode forudsætter gennemførelse af en række forberedende arbejder, herunder

- Udarbejdelse af VVM m.v.
- Udbud af rådgiverkontrakter
- Geotekniske undersøgelser m.v.
- Opmålinger
- Forberedelse og igangsætning af ledningsomlægninger samt de dertil knyttede midlertidige vej og trafikomlægninger
- Forberedelse af arealerhvervelser
- Udarbejdelse af udbudsmateriale, herunder forberedelse og indledning af udbud af anlæg og drift af letbanen.

Interessenterne har fastsat en øvre grænse på 475 mio. kr. i 2013-priser for omkostningerne til forberedende arbejder i perioden frem til interessenterne træffer beslutning om projektets gennemførelse.

Såfremt interessenterne - efter forelæggelse af bestyrelsens indstilling på grundlag af de gennemførte anlægs- og driftsudbud - beslutter ikke at gennemføre anlægget af Letbanen på Ring 3, vil interessenterne skulle afholde omkostningerne til de forberedende arbejder i samme forhold som fordelingen af de øvrige anlægsomkostninger.

5.4 Uforudsete udgifter

Uforudsete udgifter, dvs. udgifter, der ikke har været forudset i forbindelse med fastlæggelsen af budgettet for Ring 3 Letbane, men som er nødvendige for gennemførelsen af anlægget, jf. § 4 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om Ring 3 Letbane, f.eks. omkostningerne som følge af uforudsete jordbundsforhold, ledningsomlægninger, trafikomlægninger m.v., afholdes af Hovedstadens Letbane I/S, dog skal ejerne, i overensstemmelse med afsnit 9.1, informeres ved kvartalsrapportering på kvartalsmøder.

Såfremt finansieringen af store uforudsete udgifter - f.eks. væsentlige ændringer i anlægsbetingelserne som følge af andre store anlægsprojekter - ikke kan rummes inden for interessentskabets langtidsbudget, må interessentskabet over for interessenterne rejse spørgsmålet om, hvorledes interessenterne ønsker ekstraomkostningerne finansieret. Såfremt interessenterne beslutter, at ekstraomkostningerne skal finansieres ved ekstraordinære indskud fra interessenterne, fordeles interessenternes indskud i henhold til de gældende fordelingsnøgler, jf. pkt. 4.

5.5 Tilkøb

Tilkøb, dvs. udgifter til anlægget, der ikke er nødvendige for anlæg af Ring 3 Letbane, jf. § 4 i loven, betales af den eller de interessenter, der ønsker at foretage tilkøbet.

De 11 kommuner, Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren og Region Hovedstaden har mulighed for at vælge tilkøb senest i forbindelse med fastlæggelse af udbudsbetingelserne for

anlægget af letbanen, uden at dette i øvrigt medfører væsentlige tidsmæssige eller økonomiske konsekvenser for anlægget.

6 Interessentskabsmøder

6.1 Generelt

Interessentskabsmødet er interessentskabets øverste myndighed.

Interessenterne udøver deres beføjelser på interessentskabsmøder. Det interessentskabsmøde, hvor årsrapporten behandles, benævnes ordinært interessentskabsmøde.

Kommunerne deltager sammen i interessentskabsmøderne som én interessent modsvarende Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren og Region Hovedstaden.

Kommunerne etablerer et borgmesterforum til koordinering af kommunernes valg af repræsentanter til bestyrelsen samt afklaring af kommunernes fælles mandater for deltagelse i interessentskabsmeder og bestyrelsesmøder m.v. Borgmesterforummet etableres formelt ved indgåelse af en ejeraftale. Aftalen tiltrædes af Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren og Region Hovedstaden. Via ejeraftalen får kommunerne mulighed for at kunne tale med én stemme på interessentskabsmøderne m.v. i Hovedstadens Letbane I/S og stemmemæssigt vægte som én interessent.

6.2 Beslutninger

Alle væsentlige beslutninger på interessentskabsmøder kræver enstemmighed mellem interessenterne. Interessenterne har beføjelse til at træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende interessentskabet. Bestyrelsens og direktionens opgaver m.v. fremgår i øvrigt af pkt. 8.7 og 10.2.

Følgende væsentlige beslutninger skal forelægges af bestyrelsen for interessenterne:

- Ændring af vedtægt for interessentskabet, jf. pkt. 19
- Vedtagelse af anlægsbudget, herunder finansiering
- Indgåelse af kontrakter om anlæg af Letbanen på Ring 3
- Vedtagelse af evt. udvidelser, fx en etape 2
- Godkendelse af regnskab og årsrapport.

6.3 Deltagere

I interessentskabsmøderne kan udover repræsentanter for interessenterne, i anlægsperioden Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren, Region Hovedstaden og de involverede kommuner i fællesskab og i driftsperioden Region Hovedstaden og de involverede kommuner i fællesskab, bestyrelsens formand og i anlægsperioden to næstformænd og i driftsperioden næstformand deltager, med mindre interessenterne træffer anden beslutning i det konkrete tilfælde.

I det interessentskabsmøde, hvor årsrapporten eller andre rapporter mv., der er påtegnet af revisor, behandles, deltager tillige interessentskabets revisorer. Revisorerne skal være til stede på øvrige interessentskabsmøder, såfremt bestyrelsen, et bestyrelsesmedlem, direktionen, en revisor eller en

interessent anmoder herom. Interessenterne beslutter, i hvilket omfang øvrige medlemmer af bestyrelsen, direktionen eller andre deltager i interessentskabsmøder. De nævnte personer ud over interessenterne deltager i interessentskabsmøder med ret til at udtale sig, men uden stemmeret.

Interessentskabsmøder er åbne for pressen, med mindre interessenterne træffer beslutning om andet.

Interessenterne træffer beslutning om, hvorvidt og i hvilket omfang pressen har ret til at foretage bånd-, film- eller fotooptagelser på mødet.

Interessenterne kan møde på interessentskabsmødet ved fuldmægtig.

Interessenterne eller fuldmægtige kan møde på interessentskabsmødet med en rådgiver.

6.4 Afholdelse af interessentskabsmøder

6.4.1 Tid og sted

Interessentskabsmøde afholdes på interessentskabets hjemsted mindst én gang årligt med mindre interessenterne enes om at holde mødet på et andet sted.

Ordinært interessentskabsmøde, hvor årsrapporten fremlægges, afholdes inden udgangen af april hvert år.

Ekstraordinært interessentskabsmøde afholdes, når en interessent, bestyrelsen, et bestyrelsesmedlem, bestyrelsesformanden, en næstformand eller en revisor finder det hensigtsmæssigt til behandling af et bestemt emne. Ekstraordinært interessentskabsmøde skal indkaldes senest 2 uger efter, at der er modtaget skriftlig anmodning herom med angivelse af et bestemt emne.

6.4.2 Indkaldelse

Interessentskabsmøderne indkaldes af bestyrelsen. Indkaldelse til interessentskabsmøde skal ske ved brev til interessenterne med mindst 14 dages og højst fire ugers varsel. Indkaldelse skal sendes til Erhvervsstyrelsen senest samtidig med, at indkaldelsen sendes til de øvrige mødedeltagere.

6.4.3 Dagsorden

Indkaldelsen skal indeholde dagsorden for interessentskabsmødet med samtlige de forslag, der skal behandles på interessentskabsmødet, og i forbindelse med ekstraordinært interessentskabsmøde tillige årsagen hertil.

Emner eller forslag til behandling på et ekstraordinært interessentskabsmøde ud over det emne, som skal angives i anmodningen om ekstraordinært interessentskabsmøde, skal senest en uge før mødet være modtaget af alle interessenter.

Sager, der ikke er sat på dagsordenen, kan ikke afgøres på et interessentskabsmøde. Dog kan det ordinære interessentskabsmøde altid afgøre sager, som efter vedtægterne skal behandles på det

ordinære interessentskabsmøde, ligesom det kan beslutte at indkalde til et ekstraordinært interessentskabsmøde til behandling af et bestemt emne.

6.4.4 Elektronisk interessentskabsmøde

Bestyrelsen kan beslutte, at der som supplement til fysisk fremmøde på interessentskabsmødet gives adgang til, at interessenterne kan deltage elektronisk i interessentskabsmødet, herunder stemme elektronisk, uden at være fysisk tilstede på interessentskabsmødet.

Bestyrelsen skal fastsætte de nærmere krav til de elektroniske systemer, som anvendes ved et delvist eller fuldstændigt elektronisk interessentskabsmøde. Indkaldelsen til interessentskabsmødet skal indeholde oplysning herom, ligesom det skal fremgå af indkaldelsen, hvordan interessenterne tilmelder sig til elektronisk deltagelse, og hvor de kan finde oplysning om fremgangsmåden i forbindelse med elektronisk deltagelse i interessentskabsmødet.

Bestyrelsen skal ligeledes sørge for at et elektronisk interessentskabsmøde afvikles på betryggende vis.

6.4.5 Protokol

Interessenterne udpeger en dirigent til at lede interessentskabsmødet.

Over det på interessentskabsmødet passerede føres en protokol, som underskrives af dirigenten.

Senest to uger efter interessentskabsmødets afholdelse skal protokollen eller en bekræftet udskrift af denne være tilgængelig på interessentskabets kontor. Senest samtidig hermed indsendes bekræftet udskrift af protokollen til Erhvervsstyrelsen.

7 Budget, kvartalsrapportering og kvartalsmøder

7.1 Budget

Senest den 31. december fremsender bestyrelsen et af bestyrelsen godkendt budget for det kommende år samt et langtidsbudget til interessenterne.

7.2 Kvartalsrapportering og rapporter

Bestyrelsen fremsender kvartalsrapportering med tilhørende regnskabsrapportering til interessenterne senest 9 uger efter afslutningen af 1. og 3. kvartal. Der fastsættes særskilte frister for fremsendelse af årsrapport (udgør også 4. kvartalsrapport) og halvårsrapport.

I årsrapporten, halvårsrapporten og kvartalsrapporteringen orienteres interessenterne om udviklingen i interessentskabets virksomhed i den forløbne periode, og om hvorledes udviklingen forholder sig til årsbudgettet og langtidsbudgettet. Bestyrelsen skal endvidere overveje, om der er behov for opdatering af budgettet for den resterende del af året.

Interessenterne fastsætter efter drøftelse med bestyrelsens formand nærmere retningslinjer for indholdet af kvartalsrapporteringen.

7.3 Kvantalsmøde

Bestyrelsens formandskab fremlægger inden udgangen af januar en årlig plan for afholdelse af møder til drøftelse af kvartalsrapporteringen (i det følgende benævnt kvartalsmøder).

Kvantalsmøderne afholdes 3-4 uger efter fremsendelse af henholdsvis halvårsrapport og kvartalsrapportering. Kvantalsmøderne afholdes på interessentskabets hjemsted, medmindre andet aftales.

Enhver interessent er berettiget, men ikke forpligtet til at deltage i kvartalsmødet. I kvartalsmøder deltager bestyrelsens formand og i anlægsperioden eventuelt de 2 næstformænd og i driftsperioden næstformanden. Interessenterne beslutter, i hvilket omfang øvrige medlemmer af bestyrelsen, medlemmer af direktionen eller andre deltager i kvartalsmødet.

Der kan ikke træffes beslutninger på kvartalsmøder. Såfremt interessenterne ønsker at træffe beslutning på baggrund af kvartalsrapporteringen, skal der indkaldes til ekstraordinært interessentskabsmøde.

For kvartalsmøderne udsendes en dagsorden med følgende faste punkter:

- Kvartalsrapport og økonomiopfølgning for kvartalet
- Status på anlægget af Ring 3 Letbane

Dagsordenen kan tillige indeholde andre punkter.

Over det på et kvartalsmøde passerede føres en protokol, som underskrives af bestyrelsesformanden og de deltagende interessenter. Kopi af protokollen sendes til alle interessenterne.

8 Bestyrelsen

8.1 Generelt

Interessentskabets øverste ledelsesorgan er bestyrelsen.

8.2 Sammensætning

Bestyrelsen består af 9 medlemmer, der udpeges således:

- 5 bestyrelsesmedlemmer udpeges af Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren
- 2 bestyrelsesmedlemmer udpeges af Region Hovedstaden
- 2 bestyrelsesmedlemmer udpeges af de involverede kommuner i fælleskab i Borgmesterforum

Efter Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministerens udtræden af interessentskabet består bestyrelsen af 6 medlemmer, der udpeges således:

- 3 bestyrelsesmedlemmer udpeges af Region Hovedstaden
- 3 bestyrelsesmedlemmer udpeges af de involverede kommuner i fælleskab i Borgmesterforum.

8.2.1 Sammensætning efter Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministerens udtræden

Efter Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministerens udtræden af Ring 3 Letbane 1/S består bestyrelsen af 6 medlemmer, hvoraf Region Hovedstaden udpeger 3 bestyrelsesmedlemmer, og de 11 kommuner i forening udpeger 3 bestyrelsesmedlemmer.

De 11 kommuner, jf. § 1 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om letbane på Ring 3 Letbane udpeger i forening bestyrelsesformanden, og Region Hovedstaden udpeger næstformanden.

Udpegning af formand og næstformand sker i enighed mellem Region Hovedstaden og de 11 kommuner blandt de af interessenterne udpegede bestyrelsesmedlemmer.

Efter Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministerens udtræden af Hovedstadens Letbane I/S fastsætter Region Hovedstaden og de 11 kommuner en vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S.

8.3 Udpegning af medlemmer

Bestyrelsesmedlemmerne udpeget af Region Hovedstaden og de 11 kommuner udpeges for en periode på 4 år svarende til den kommunale/regionale valgperiode. Dog vælges medlemmerne af den første bestyrelse fra selskabets stiftelse til den 31. december 2017. Genudpegning kan ske.

Bestyrelsesmedlemmer udpeget af Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren udpeges for en periode på 4 år i forbindelse med det ordinære interessentskabsmøde, jf. pkt. 6.4.1. Dog vælges medlemmerne af den første bestyrelse fra selskabets stiftelse til tidspunktet for afholdelse af det ordinære interessentskabsmøde i 2018.

Genudpegning kan ske.

Et bestyrelsesmedlem kan til enhver tid afsættes af den, der har udpeget den pågældende.

Såfremt bestyrelsesformanden ønsker at fratræde, bør bestyrelsesformanden tilstræbe at orientere transport – og bygningsministeren i god tid inden afholdelse af interessentskabsmødet.

Bestyrelsesmedlemmerne skal samlet set have de kompetencer, der er påkrævede for at kunne træffe de fornødne beslutninger i forbindelse med et stort anlægsprojekt.

8.4 Formand og næstformand

Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren udpeger formanden for bestyrelsen. Region Hovedstaden udpeger en næstformand. De 11 kommuner, jf. § 1 i lov nr. 165 af 26. februar 2014, udpeger i fælleskab ligeledes en næstformand. Udpegning af formand og næstformænd efter forudgående orientering af de øvrige interessenter. Formand og næstformænd forbereder i fællesskab bestyrelsens møder.

Efter Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministerens udtræden af interessentskabet udpeger kommunerne formanden for bestyrelsen og Region Hovedstaden næstformanden for bestyrelsen. Udpegning af formand og næstformand forudsætter enighed mellem interessenterne.

Formanden og næstformanden forbereder i fællesskab bestyrelsens møder. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Formanden for bestyrelsen skal have ledelsesmæssig ekspertise samt indsigt i samfunds- og erhvervsforhold.

8.5 Vederlag til bestyrelsen

Formandens honorar udgør 300.000 kr. årligt. Næstformændenes honorar udgør 200.000 kr. årligt. Øvrige bestyrelsesmedlemmers honorar udgør 100.000 kr. årligt. Udgifterne til honorarer afholdes af interessentskabet.

8.6 Andre hverv

Formanden og næstformanden for bestyrelsen må ikke udføre hverv for interessentskabet, der ikke er en naturlig del af hvervet som bestyrelsesformand og næstformand. Dog kan formanden og næstformanden, hvor der er særligt behov herfor, udføre opgaver, som den/de pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen.

8.7 Opgaver

Bestyrelsen varetager interessentskabets overordnede ledelse, herunder fører tilsyn med direktionens varetagelse af den daglige ledelse, og sikrer en forsvarlig organisation af interessentskabets virksomhed.

Bestyrelsen skal herudover påse, at der udarbejdes et anlægsbudget, en tidsplan, en betalingsplan samt at der jævnlige følges op på udviklingen i anlægsbudgettet mht. anvendelse af tid og afholdte omkostninger. I den forbindelse redegøres for evt. risici, som er knyttet til anlæggets gennemførelse, set i forhold til den overordnede målsætning. Bestyrelsen skal sikre, at it-organisationen er forsvarlig, robust og driftssikker, herunder at Hovedstadens Letbane I/S opretholder et passende it-sikkerhedsniveau.

Bestyrelsen træffer beslutning i alle spørgsmål af væsentlig betydning, herunder om den overordnede tilrettelæggelse af interessentskabets virke inden for de retningslinjer, som er fastsat i vedtægten eller i øvrigt er besluttet af interessenterne på interessentskabsmøder.

Direktionen skal udarbejde og forelægge årsregnskab for bestyrelsen. Udgangspunktet er årsregnskabsloven herunder kapitel 2 om ledelsens ansvar for aflæggelse af årsrapport. Det betyder, at direktion og bestyrelsen f.eks. vil skulle underskrive ledelsespåtegningen på årsrapporten.

Bestyrelsen fastsætter ved instruks det nærmere indhold af direktionen i Hovedstadens Letbane I/S' opgaver og den indbyrdes opgavefordeling. Der vil være retningslinjer for rapportering og forelæggelse af beslutninger for bestyrelsen. Instruksen vil tage udgangspunkt i selskabslovens regler om direktionens opgaver i kapitalselskaber se bl.a. §§ 117-118. Instruksen skal forelægges interessenterne til orientering.

Bestyrelsen vil være ansvarlig for Hovedstadens Letbane I/S' virke over for selskabets interessenter

8.8 Forretningsorden

Bestyrelsen træffer ved en forretningsorden nærmere bestemmelse om udførelsen af sit hverv. Forretningsordenen skal også indeholde en procedure for, hvad bestyrelsen gør, hvis et eller flere bestyrelsesmedlemmer er inhabile i forhold til en bestemt sag, jf. pkt. 13.

Forretningsordenen sendes til interessenterne til orientering. Forretningsordenen skal indsendes til Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter vedtagelsen heraf i bestyrelsen.

8.9 Bestyrelsesmøder og beslutninger

8.9.1 Bestyrelsesmøder generelt

Bestyrelsesformanden, og i dennes fravær den af næstformændene, der udpeges hertil af bestyrelsesformanden, leder bestyrelsens arbejde og foranlediger indkaldt til bestyrelsesmøde, når der er behov herfor. Bestyrelsesmøde afholdes på forlangende af et bestyrelsesmedlem, direktionen eller en revisor. Bestyrelsen holder møde mindst én gang i kvartalet.

8.9.2 Deltagere

Direktionen deltager i bestyrelsesmøderne med ret til at udtale sig, medmindre bestyrelsen i det enkelte tilfælde træffer anden beslutning.

Interessentskabets revisorer deltager i bestyrelsesmøder, når en af revisorerne, et bestyrelsesmedlem eller en direktør anmoder herom.

Bestyrelsen træffer i hvert enkelt tilfælde beslutning om, hvem der i øvrigt skal deltage i bestyrelsesmødet.

8.9.3 Beslutningsdygtighed

Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når bestyrelsesmedlemmer udpeget af alle tre interessenter er repræsenterede. Beslutninger må dog ikke træffes, uden at så vidt muligt samtlige medlemmer har haft adgang til at deltage i sagens behandling. For så vidt angår habilitet henvises til pkt. 13.

8.9.4 Beslutninger i bestyrelsen

Beslutninger i bestyrelsen træffes med simpelt stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

Beslutninger nævnt under pkt. 6.2. skal forelægges interessenterne på interessentskabsmøde til beslutning.

Et bestyrelsesmedlem har ret til at kræve enhver beslutning i bestyrelsen udsat med henblik på forelæggelse for interessenterne på et ekstraordinært interessentskabsmøde.

8.9.5 Revisionsprotokol

Ved enhver protokoltilførsel forelægges revisionsprotokollen på bestyrelsesmøde. En protokoltilførsel skal underskrives af samtlige bestyrelsesmedlemmer. Er et bestyrelsesmedlem fraværende ved et bestyrelsesmøde, hvori revisionsprotokollen er fremlagt med en ny protokoltilførsel, skal det sikres, at vedkommende gøres bekendt med revisionsprotokollatet. Ikke tilstedeværende medlemmer har pligt til at underskrive revisionsprotokollatet umiddelbart efter det bestyrelsesmøde, hvor protokollatet underskrives af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

8.9.6 Referat

Over forhandlingerne i bestyrelsen skal der føres referat efter bestyrelsens nærmere bestemmelser. Kopi af referat fremsendes til bestyrelsens medlemmer med anmodning om, at der meddeles eventuelle bemærkninger inden for en fastsat frist. Referatet underskrives på førstkommande møde af samtlige tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer. Ikke tilstedeværende medlemmer har pligt til at underskrive referatet umiddelbart efter det bestyrelsesmøde, hvor referatet underskrives af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Et bestyrelsesmedlem eller en direktør, der ikke er enig i bestyrelsens beslutning, har ret til at få sin mening indført i referatet.

8.9.7 Skriftlige og elektroniske behandlinger og møder

Bestyrelsesmøder kan afholdes skriftligt, i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Uanset bestemmelsen i 1. punktum kan et medlem af bestyrelsen eller direktionen forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted.

Bestyrelsesmøde kan afholdes ved anvendelse af elektroniske medier (elektronisk bestyrelsesmøde), i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Uanset bestemmelsen i 1. punktum kan et medlem af bestyrelsen eller direktionen forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted.

Bestyrelsen kan endvidere træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling samt elektronisk post i kommunikationen til brug for et elektronisk bestyrelsesmøde i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbaserede dokumenter.

9 Information af interessenterne

9.1 Bestyrelsens information af interessenterne

Interessenterne orienteres om interessentskabets status og udvikling samt øvrige væsentlige forhold på interessentskabsmøder, ved kvartalsrapportering og på kvartalsmøder, jf. pkt. 6. og 7.3. Herudover skal bestyrelsen orientere interessenterne ved udsendelse af skriftlig orientering, såfremt forholdet ikke kan afvente indkaldelse af interessentskabsmøde eller kvartalsrapportering.

Bestyrelsen skal endvidere på begæring uden unødigt ophold stille enhver oplysning om interessentskabets virksomhed til rådighed for interessenterne, medmindre dette er i strid med ufravigelige bestemmelser i lovgivningen. For de involverede kommuner, der samlet udgør en interessent, vil Borgmesterforum være det naturlige organ for at begære oplysninger af

interessentskabet. Der vil blive fastsat nærmere bestemmelser herom i ejeraftalen mellem de 11 kommuner.

Bestyrelsen skal stille de samme oplysninger til rådighed for alle interessenter, således at interessenterne er i besiddelse af de samme informationer om interessentskabet.

Bestyrelsen er forpligtet til at orientere interessenterne om forhold vedrørende interessentskabets virksomhed, som er af væsentlig økonomisk eller politisk betydning, herunder hvis den forventede anlægsudgift øges ud over den til enhver tid skønnede totaludgift + 3 pct., hvor totaludgiften defineres som det til enhver tid senest af interessenterne godkendte anlægsbudget inklusive prisregulering.

Orientering kan ske på interessentskabsmøder, i kvartalsrapportering, på kvartalsmøder eller ved skriftlig orientering af interessenterne.

Interessentskabet orienterer i kvartalsrapporteringer og på kvartalsmøder interessenterne om anlægsprojektets fremdrift i forhold til forudsætningerne og de specificerede milepæle.

Orientering af interessenterne skal så vidt muligt ske i så god tid, at interessenterne får den fornødne tid til at forholde sig til den konkrete sag.

9.2 Bestyrelsesmedlemmernes information af interessenterne

De af interessenterne udpegede bestyrelsesmedlemmer har ret til at informere den, der har udpeget vedkommende, om beslutninger, der skal træffes i bestyrelsen. Interessenterne udøver deres beføjelser på interessentskabsmøder. Hvis en interessent ønsker en bestemt stillingtagen til et emne, skal der indkaldes til et ekstraordinært interessentskabsmøde, hvor det pågældende emne kan behandles, jf. pkt. 6.4.1.

10 Direktion

10.1 Generelt

Bestyrelsen varetager interessentskabets overordnede ledelse. Den til enhver tid værende administrerende direktør for Metroselskabet I/S udgør interessentskabets direktion.

Bestyrelsen udarbejder en direktionsinstruks, jf. pkt. 8.7.

10.2 Opgaver

Direktionen varetager den daglige ledelse af interessentskabet og skal derved følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har givet. Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der efter interessentskabets forhold er af usædvanlig art eller af stor betydning.

Direktionen skal sikre, at interessentskabets bogføring sker under iagttagelse af den til enhver tid gældende lovgivning, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

11 Medarbejdere og øvrige ressourcer

Interessentskabet har ingen medarbejdere udover direktionen. Metroselskabet I/S stiller de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed til varetagelse af driften af Hovedstadens Letbane I/S, herunder til udførelse af administrations-, projekterings- og udbuds- og kontraktopgaver vedrørende letbanen på Ring 3 samt til varetagelse af Ring 3 Letbane I/S' gælds- og formueforvaltning.

Hovedstadens Letbane I/S betaler Metroselskabet I/S for at varetage de nævnte opgaver baseret på kostpris. Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren fastlægger nærmere retningslinjer for betalingen.

12 Tegningsforhold

Interessentskabet tegnes af bestyrelsens formand eller næstformand i forening med direktionen eller af den samlede bestyrelse.

Bestyrelsen kan meddele prokura i overensstemmelse med § 7 i lov om erhvervsdrivende virksomheder.

13 Inhabilitet

Om bestyrelsesmedlemmers og direktionens inhabilitet gælder reglerne i forvaltningsloven.

Bestyrelsesmedlemmer har pligt til at underrette hinanden om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.

Direktionen har pligt til at underrette bestyrelsen om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.

14 Tavshedspligt

Bestyrelsens medlemmer og direktionen har tavshedspligt. Tavshedspligten gælder ikke i forhold til interessenterne, jf. pkt. 4, for så vidt angår oplysninger, der tilgår disse i deres egenskab af ejere. Dog er der tavshedspligt i forhold til interessenterne angående medkontrahenters og forhandlingsparters personlige eller rent interne forhold. Hvis interessenterne modtager fortrolige oplysninger fra deres medlemmer af bestyrelsen, skal interessenterne iagttage tavshedspligt.

15 Offentlighed om interessentskabets forhold

Lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven og lov om Folketingets Ombudsmand gælder for den virksomhed, der udøves af interessentskabet.

Interessentskabet anmeldes og registreres i Erhvervsstyrelsen, og det er underlagt samme bestemmelser som statslige aktieselskaber.

Interessentskabet skal hurtigst muligt give meddelelse til Erhvervsstyrelsen om væsentlige forhold, der vedrører interessentskabet, og som kan antages at få betydning for interessentskabets fremtid, medarbejdere, interessenter eller kreditorer.

Vedtægten og referat af interessentskabsmøderne skal være offentligt tilgængelige på interessentskabets hjemmeside.

Interessentskabet skal senest 14 dage før det interessentskabsmøde, hvor årsrapporten fremlægges, sende et eksemplar af årsrapporten til de af pressens repræsentanter, der anmoder herom, samt offentliggøre årsrapporten på interessentskabets hjemmeside.

16   Årsrapport, halvårsrapport og kvartalsrapporter

Interessentskabets regnskabsår er kalenderåret. Første regnskabsår løber fra den 1. januar 2014 til den 31. december 2014.

Interessentskabet skal udarbejde årsrapport og halvårsrapport i overensstemmelse med årsregnskabsloven og årsregnskabslovens bestemmelser for statslige aktieselskaber (regnskabsklasse D) samt danske regnskabsvejledninger med de ændringer, der følger af lov om letbane på Ring 3.

Hovedstadens Letbane I/S skal i årsrapporten i ledelsesberetningen oplyse om interessentskabets risikostyring vedrørende forretningsmæssige risici.

Årsrapporten skal med henblik på offentliggørelse indsendes til Erhvervsstyrelsen uden ugrundet ophold efter at være blevet godkendt af interessenterne. Årsrapporten fremsendes til Erhvervsstyrelsen i henhold til bestemmelserne i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse.

Halvårsrapporten skal med henblik på offentliggørelse indsendes til Erhvervsstyrelsen. Halvårsrapporten fremsendes til Erhvervsstyrelsen i henhold til bestemmelserne i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse.

17   Revision

Interessentskabets årsrapport revideres af Rigsrevisionen og af en statsautoriseret revisor, som udpeges i fællesskab af Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren, Region Hovedstaden og de involverede kommuner i fællesskab. Udpegningen sker gennem godkendelse af en indstilling fra bestyrelsen af en statsautoriseret revisor efter udbud af opgaven.

Interessentskabet er desuden omfattet af rigsrevisors kompetence, jf. rigsrevisorlovens § 2, stk. 1, nr. 4, og revisionen udføres i overensstemmelse med god offentlig revisionskik i overensstemmelse med rigsrevisorlovens § 3, der omfatter finansiell revision, juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision.

Fratræder den af Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren, Region Hovedstaden og de involverede kommuner i fællesskab udpegede revisor, skal Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren, Region Hovedstaden og kommunerne i fællesskab udpege en ny statsautoriseret revisor efter, at fratrædelse er meddelt interessentskabet. Udpegningen sker gennem godkendelse af en indstilling fra bestyrelsen af en statsautoriseret revisor efter udbud af opgaven.

Rigsrevisor og den af Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren, Region Hovedstaden og kommunerne udpegede statsautoriserede revisor skal til brug for bestyrelsen føre en fælles revisionsprotokol. Enhver protokoltilførsel sendes samtidigt af rigsrevisor i kopi til bestyrelsens medlemmer.

Rigsrevisor kan rapportere om revisionen til statsrevisorerne efter anmodning fra disse og af egen drift. Udkast til eventuel beretning til statsrevisorerne forelægges ministeren, der inddrager medinteressenterne og bestyrelsen i Hovedstadens Letbane I/S. Rigsrevisor og den af Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren, Region Hovedstaden og kommunerne udpegede statsautoriserede revisor afgiver fælles påtegning på årsrapporten.

Efter Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministerens udtræden revideres interessentskabet af en statsautoriseret revisor udpeget af Region Hovedstaden og de involverede kommuner i fællesskab. Fratræder den udpegede revisor, skal Region Hovedstaden og kommunerne i fællesskab udpege en ny statsautoriseret revisor hurtigst muligt efter, at fratrædelse er meddelt interessentskabet.

Den udpegede statsautoriserede revisor skal til brug for bestyrelsen føre en revisionsprotokol. Enhver protokoltilførsel sendes samtidigt i kopi til bestyrelsens medlemmer.

18 Tvister

18.1 Opmand

I tilfælde af uenighed mellem interessenterne om interessentskabets virksomhed, skal interessenterne med en positiv, samarbejdsvillig og ansvarlig indstilling indlede forhandlinger med henblik på at løse tvisten. I det omfang det måtte blive nødvendigt, skal interessenterne søge at bringe forhandlingerne op på det højeste politiske niveau.

Såfremt tvisten ikke kan løses herved, kan interessenterne i enighed udpege en uafhængig opmand, der kan mægle mellem interessenterne og fremsætte ikke-bindende løsningsforslag.

Den interessent, der anmoder om udpegning af en opmand, skal skriftligt meddele de andre interessenter forslag til opmand. De andre interessenter skal herefter senest 8 dage efter modtagelsen af skriftligt forslag til opmand meddele, om forslaget giver anledning til bemærkninger, og eventuelt komme med forslag til anden opmand. Udpegning af opmand kræver enighed blandt interessenterne.

Opmanden skal senest 30 dage efter udpegning afgive et ikke-bindende løsningsforslag. Interessenterne er forpligtet til at udlevere alle de oplysninger, som opmanden anser for nødvendige til brug for afgivelse af løsningsforslaget.

Omkostninger til opmanden deles ligeligt mellem interessenterne uanset årsag til tvisten og udfald af løsningsforslaget. Hver interessent afholder egne omkostninger.

Anvendelse af opmand er ikke en betingelse for voldgiftsbehandling, jf. pkt. 18.2.

18.2 Voldgift

Enhver tvist mellem interessenterne, som måtte opstå i forbindelse med interessentskabet, og som interessenterne ikke kan eller ønsker løst ved anvendelse af opmand, jf. pkt. 18.1, skal afgøres ved voldgift ved Voldgiftsinstituttet efter de af Voldgiftsinstituttet vedtagne regler herom, som er gældende ved voldgiftssagens anlæg.

19 Ændring af vedtægt

Vedtægten kan kun ændres efter enstemmig beslutning af interessenterne.

Efter Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministerens udtræden af interessentskabet fastsætter Region Hovedstaden og kommunerne en revideret vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S

Således fastsat ved interessentskabets stiftelse den 19.juni 2014. Herefter ændret på ekstraordinært interessentskabsmøde den 9. november 2016 og ekstraordinært interessentskabsmøde 12. marts 2018.

Den Danske Stat
v/transport-, bygnings- og
boligministeren

Region Hovedstaden

Lyngby-Taarbæk Kommune

Gladsaxe Kommune

Herlev Kommune

Rødovre Kommune

Glostrup Kommune

Albertslund Kommune

Brøndby Kommune

Høje-Taastrup Kommune

Hvidovre Kommune

Vallensbæk Kommune

Ishøj Kommune

Hovedstadens Letbane I/S

Bestyrelsens forretningsorden

INDHOLD

1	Navn	28
2	Bestyrelsens sammensætning, konstitution og vederlag.....	28
	2.1 Valg og udpegning af medlemmer	28
	2.2 Formand og næstformænd	28
	2.3 Vederlag.....	28
	2.4 Andre hverv	29
	2.5 Bestyrelsesudvalg	29
3	Bestyrelsens opgaver	29
	3.1 Bestyrelsens ledelse	29
	3.2 Direktion	29
4	Bestyrelsesmøder og beslutninger	30
	4.1 Bestyrelsesmøder generelt.....	30
	4.2 Indkaldelse.....	30
	4.3 Dagsorden.....	30
	4.4 Deltagere	31
	4.5 Bestyrelsens beslutningsgrundlag	31
	4.6 Beslutningsdygtighed	31
	4.7 Beslutninger i bestyrelsen	31
	4.8 Skriftelige og elektroniske behandlinger om møder	32
	4.9 Protokoller	32
	4.9.1 Revisionsprotokol.....	32
	4.9.2 Bestyrelsesreferat	32
5	Information fra direktionen	33
6	Anvendelse af rådgivere	33
7	Information af interessenterne.....	33
	7.1 Bestyrelsens information af interessenterne	33
	7.2 Bestyrelsesmedlemmernes information af interessenterne.....	34
8	Budget, kvartalsrapportering og kvartalsmøder	34
	8.1 Budget.....	34
	8.2 Kvartalsrapportering og rapporter	34
	8.3 Kvartalsmøde.....	34
9	Interessentskabsmøder.....	35
	9.1 Interessentmødereferat	35
	9.2 Fortegnelse over ejerandele.....	35
10	Inhabilitet	35
11	Tavshedspligt.....	35

12	Ændring af forretningsorden	35
13	Eksemplarer og kopier af forretningsorden.....	36

1   Navn

Denne forretningsorden oprettes i henhold til punkt 8.8 i vedtægten for Hovedstadens Letbane I/S. Forretningsordenen vedtages af bestyrelsen med simpelt stemmeflertal og sendes til interessenterne til orientering. Forretningsordenen skal indsendes til Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter vedtagelsen heraf i bestyrelsen.

2   Bestyrelsens sammensætning, konstitution og vederlag

2.1   Valg og udpegning af medlemmer

Bestyrelsen består af 9 medlemmer, der udpeges således:

- 5 bestyrelsesmedlemmer udpeges af Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren.
- 2 bestyrelsesmedlemmer udpeges af Region Hovedstaden.
- 2 bestyrelsesmedlemmer udpeges af de 11 involverede kommuner i fællesskab i Borgmesterforum.

Bestyrelsesmedlemmerne udpeget af Region Hovedstaden og de 11 kommuner udpeges for en periode på 4 år svarende til den kommunale / regionale valgperiode. Dog udpeges medlemmerne af den første bestyrelse fra selskabets stiftelse til den 31. december 2017.

Bestyrelsesmedlemmer udpeget af Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren udpeges for en periode på 4 år i forbindelse med det ordinære interessentskabsmøde. Dog udpeges medlemmerne af den første bestyrelse fra selskabets stiftelse til tidspunktet for afholdelse af det ordinære interessentskabsmøde i 2018.

Genudpegning kan ske.

Et bestyrelsesmedlem kan til enhver tid afsættes af den, der har udpeget den pågældende.

2.2   Formand og næstformænd

Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren udpeger formanden for bestyrelsen. Region Hovedstaden udpeger en næstformand. De 11 kommuner, jf. § 1 i lov nr. 165 af 26. februar 2014, udpeger i fællesskab ligeledes en næstformand. Udpegning af formand og næstformænd sker efter forudgående orientering af de øvrige interessenter. Formand og næstformænd forbereder i fællesskab bestyrelsens møder.

Formanden for bestyrelsen skal have ledelsesmæssig ekspertise samt indsigt i samfunds- og erhvervsforhold.

2.3   Vederlag

Formandens honorar udgør 300.000 kr. årligt. Næstformændenes honorar udgør 200.000 kr. årligt. Øvrige bestyrelsesmedlemmers honorar udgør 100.000 kr. årligt. Udgifterne til honorarer afholdes af interessentskabet.

2.4 Andre hverv

Formanden og næstformanden for bestyrelsen må ikke udføre hverv for interessentskabet, der ikke er en naturlig del af hvervet som bestyrelsesformand og næstformand. Dog kan formanden og næstformanden, hvor der er særligt behov herfor, udføre opgaver, som den/de pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen.

2.5 Bestyrelsesudvalg

Bestyrelsen kan nedsætte et eller flere udvalg, enten ad hoc eller som faste udvalg, til at forberede og/eller gennemføre bestyrelsens beslutninger indenfor bestemte områder, f.eks. revisionsudvalg og risikoudvalg.

Ved udpegning af medlemmer til bestyrelsesudvalg skal det sikres, at udvalgets medlemmer tilsammen besidder den nødvendige sagkundskab og de særlige interesser, der er repræsenteret i bestyrelsen. Udvalgets opgaver, kompetence, rapportering m.v. fastlægges nærmere af bestyrelsen ved udvalgets nedsættelse i et kommissorium eller en forretningsorden, som vedhæftes denne forretningsorden.

3 Bestyrelsens opgaver

3.1 Bestyrelsens ledelse

Bestyrelsen varetager interessentskabets overordnede ledelse, herunder fører tilsyn med direktionens varetagelse af den daglige ledelse og sikrer en forsvarlig organisation af interessentskabets virksomhed.

Bestyrelsen skal herudover påse, at der udarbejdes et anlægsbudget, en tidsplan, en betalingsplan samt at der jævnlige følges op på udviklingen i anlægsbudgettet mht. anvendelse af tid og afholdte omkostninger. I den forbindelse redegøres for evt. risici, som er knyttet til anlæggets gennemførelse, set i forhold til den overordnede målsætning.

Bestyrelsen træffer beslutning i alle spørgsmål af væsentlig betydning, herunder om den overordnede tilrettelæggelse af interessentskabets virke inden for de retningslinjer, som er fastsat i vedtægten eller i øvrigt er besluttet af interessenterne på interessentskabsmøder.

Direktionen skal udarbejde og forelægge årsregnskab for bestyrelsen. Udgangspunktet er årsregnskabsloven herunder kapitel 2 om ledelsens ansvar for aflæggelse af årsrapport. Det betyder, at direktion og bestyrelsen f.eks. vil skulle underskrive ledelsespåtegningen på årsrapporten.

Bestyrelsen fastsætter ved instruks det nærmere indhold af direktionen i Hovedstadens Letbane I/S' opgaver og den indbyrdes opgavefordeling. Der vil være retningslinjer for rapportering og forelæggelse af beslutninger for bestyrelsen. Instruksen vil tage udgangspunkt i selskabslovens regler om direktionens opgaver i kapitalselskaber se bl.a. §§ 117-118. Instruksen skal forelægges interessenterne til orientering.

Bestyrelsen er ansvarlig for Hovedstadens Letbane I/S' virke over for selskabets interessenter.

3.2 Direktion

Hovedstadens Letbane I/S anvender Metroselskabet I/S ledelse og medarbejdere til at varetage de daglige opgaver for så vidt angår administrations-, projekterings- og udbuds- og kontraktopgaver vedrørende en letbane på Ring 3, samt Hovedstadens Letbane I/S' gælds- og formueforvaltning, jf. § 5 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om en letbane på Ring 3.

Bestyrelsen fastsætter i en direktionsinstruks de nærmere retningslinjer for rapportering og forelæggelse af beslutninger for bestyrelsen og for kompetence- og opgavefordelingen mellem bestyrelsen for Hovedstadens Letbane I/S og selskabets direktion. Direktionsinstruksen er vedhæftet denne forretningsorden som bilag.

Det påhviler særligt bestyrelsens formand at påse, at selskabets direktion overholder direktionsinstruksen, herunder iagttager de fastsatte pligter til rapportering og forelæggelse af beslutninger for bestyrelsen

4 Bestyrelsesmøder og beslutninger

4.1 Bestyrelsesmøder generelt

Bestyrelsesformanden, og i dennes fravær den af næstformændene, der udpeges hertil af bestyrelsesformanden, leder bestyrelsens arbejde og foranlediger indkaldt til bestyrelsesmøde, når der er behov herfor. Bestyrelsesmøde afholdes på forlangende af et bestyrelsesmedlem, direktionen eller en revisor. Bestyrelsen holder møde mindst én gang i kvartalet.

4.2 Indkaldelse

Indkaldelse sker skriftligt og normalt med mindst 8 dages varsel. Indkaldelse til behandling af et bestemt emne kan undtagelsesvist ske med kortere varsel, såfremt behandlingen af emnet ikke uden væsentlig ulempe for interessentskabets virksomhed kan afvente sædvanligt varsel.

Indkaldelsen skal indeholde angivelse af dagsorden for bestyrelsesmødet samt være vedlagt skrifteligt materiale, som skal behandles på bestyrelsesmødet. Kopi af indkaldelsen med dagsorden sendes til selskabets revisorer til orientering.

Indkaldelse, dagsorden og skrifteligt materiale til brug for bestyrelsesmøder fremsendes elektronisk til medlemmer af bestyrelsen.

4.3 Dagsorden

Dagsordenen for bestyrelsesmøder bør indeholde følgende punkter:

1. Godkendelse af dagsorden og underskrift af protokoller
2. Meddelelser fra formanden
3. Direktørens beretning
4. Økonomisk rapportering
5. Fremdrift i projektet
6. Eventuelt

Herudover kan dagsordenen suppleres med andre punkter, som bestyrelsens formand, øvrige bestyrelsesmedlemmer eller direktionen ønsker behandlet. Disse punkter skal meddeles formanden senest 8 dage før bestyrelsesmødet. Snarest muligt herefter udsender bestyrelsesformanden revideret dagsorden.

Undtagelsesvist kan punkter medtages med kortere varsel, såfremt behandlingen af punktet efter formandens vurdering ikke uden væsentlig ulempe for interessentskabets virksomhed kan afvente sædvanligt varsel. Snarest muligt herefter udsender bestyrelsesformanden revideret dagsorden.

På bestyrelsesmøder kan kun træffes beslutning om punkter, der er anført på den udsendte dagsorden, eller som samtlige bestyrelsesmedlemmer samtykker i behandlingen af.

4.4 Deltagere

Selskabets direktion deltager i bestyrelsesmøderne med ret til at udtale sig, medmindre bestyrelsen i det enkelte tilfælde træffer anden beslutning.

Interessentskabets revisorer deltager i bestyrelsesmøder, når én af revisorerne, et bestyrelsesmedlem eller direktionen anmoder herom.

Bestyrelsen træffer i hvert enkelt tilfælde beslutning om, hvem der i øvrigt skal deltage i bestyrelsesmødet.

4.5 Bestyrelsens beslutningsgrundlag

Bestyrelsesmedlemmerne skal gøre sig bekendt med forretningsordenen og Hovedstadens Letbane I/S' stiftelsesdokument, den til enhver tid værende udgave af vedtægten, interessentskabets revisions- og mødeprotokoller og andre dokumenter af relevans for udførelsen af deres hverv.

Bestyrelsen og de enkelte bestyrelsesmedlemmer skal altid skaffe sig de oplysninger, der er nødvendige til opfyldelse af deres opgaver.

Ethvert bestyrelsesmedlem kan forlange at blive gjort bekendt med de oplysninger vedrørende interessentskabets forhold, herunder ethvert dokument som bestyrelsesmedlemmet skønner nødvendigt for at varetage bestyrelseshvervet. Anmodning herom rettes til bestyrelsens formand.

Bestyrelsen kan i det enkelte tilfælde beslutte, at bestemte dokumenter eller oplysninger ikke skal gives til et bestyrelsesmedlem, såfremt en sådan videregivelse er i strid med interessentskabets interesse eller væsentlige hensyn til tredjemand.

4.6 Beslutningsdygtighed

Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når bestyrelsesmedlemmer udpeget af alle tre interessenter er repræsenterede og formanden eller en af de to næstformænd deltager. Beslutning må dog ikke tages, uden at så vidt muligt samtlige medlemmer har haft adgang til at deltage i sagens behandling. For så vidt angår habilitet henvises til Forretningsordenens pkt. 10.

Et bestyrelsesmedlem kan ikke give møde ved fuldmagt. Et bestyrelsesmedlem kan for enkeltstående emner afgive sin stemme ved skriftlig meddelelse til bestyrelsesformanden eller til en næstformand.

4.7 Beslutninger i bestyrelsen

Beslutninger i bestyrelsen træffes med simpelt stemmeflertal, medmindre der efter vedtægten kræves særligt stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

Følgende væsentlige beslutninger skal forelægges af bestyrelsen for interessenterne til beslutning:

- Ændring af vedtægt for interessentskabet, jf. pkt. 19 i Vedtægt for Ring 3 Letbane I/S.
- Vedtagelse af anlægsbudget, herunder finansiering.
- Indgåelse af kontrakter om anlæg af letbanen på Ring 3.
- Vedtagelse af evt. udvidelser, fx. en etape 2.

- Godkendelse af regnskab og årsrapport.

Følgende beslutninger kræver, at bestyrelsen mindst 14 dage forinden eller undtagelsesvist med et kortere varsel, hvis særlige forhold gør det nødvendigt, har orienteret interessenterne skriftligt om indstilling til beslutning, så der kan indkaldes til ekstraordinært interessentskabsmøde, såfremt interessenterne måtte ønske det:

- Væsentlige beslutninger, der af bestyrelsens formandskab vurderes at være af særlig interesse for interessenterne.
- Beslutninger der er en følge af og/eller medfører væsentlige ændringer af de forudsætninger, der ligger til grund for de af interessenterne truffne beslutninger.

Bestyrelsen kan dog træffe beslutning uden at overholde reglerne om orientering af interessenterne, hvis interessenternes stillingtagen ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for interessentskabet.

Et bestyrelsesmedlem har ret til at kræve enhver beslutning i bestyrelsen udsat med henblik på forelægelse for interessenterne på et ekstraordinært interessentskabsmøde.

4.8 Skriftelige og elektroniske behandlinger om møder

Bestyrelsesmøder kan afholdes skriftligt, i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Uanset bestemmelsen i 1. pkt. kan et medlem af bestyrelsen eller direktionen forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted.

Bestyrelsesmøder kan afholdes ved anvendelse af elektroniske medier (elektronisk bestyrelsesmøde), i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Uanset bestemmelsen i 1. pkt. kan et medlem af bestyrelsen eller direktionen forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted.

4.9 Protokoller

4.9.1 Revisionsprotokol

Tilføjelser til revisionsprotokollen forelægges på førstkommende bestyrelsesmøde efter tilføjelsen er foretaget. En protokoltilførsel skal underskrives af samtlige bestyrelsesmedlemmer.

Er et bestyrelsesmedlem fraværende ved et bestyrelsesmøde, hvori revisionsprotokollen er fremlagt med en ny protokoltilførsel, skal det sikres, at vedkommende gøres bekendt med revisionsprotokollatet. Ikke tilstedeværende medlemmer har pligt til at underskrive revisionsprotokollatet umiddelbart efter det bestyrelsesmøde, hvor protokollatet underskrives af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

4.9.2 Bestyrelsesreferat

Der udarbejdes referat af bestyrelsens møde. Tilsvarende gælder for beslutninger, der træffes ved afholdelse af telefonkonference eller på skriftligt grundlag.

Referatet skal angive bestyrelsens beslutninger og grundlaget herfor, herunder væsentlige oplysninger som ikke fremgår af det skriftlige materiale, hvortil der henvises i referatet. Et bestyrelsesmedlem, der ikke er enig i bestyrelsens beslutning, eller direktionen, har ret til at få sin mening tilføjet referatet.

Udkast til referat sendes snarest muligt og normalt inden 8 dage efter mødet til bestyrelsens medlemmer med anmodning om, at der meddeles eventuelle bemærkninger inden for en fastsat frist.

Det godkendte referat underskrives på førstkommande møde af samtlige bestyrelsesmedlemmer. Ikke tilstedeværende medlemmer har pligt til at underskrive referatet umiddelbart efter det bestyrelsesmøde, hvor referatet underskrives af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Referatet indsættes i bestyrelsesprotokollen.

5 Information fra direktionen

Direktionen skal løbende rapportere til bestyrelsens formand om ethvert forhold af interesse for bestyrelsen, herunder forhold som kan give anledning til at afholde ekstraordinært bestyrelsesmøde.

Direktionen forelægger på det sidste ordinære bestyrelsesmøde i regnskabsåret et udkast til budget for det efterfølgende regnskabsår til bestyrelsens godkendelse. Budgettet skal belyse interessentskabets drift, likviditet og soliditet, forventede investeringer samt finansielle beredskab. Budgettet vedlægges indkaldelsen til bestyrelsesmødet.

6 Anvendelse af rådgivere

Ethvert medlem af bestyrelsen kan forlange, at bestyrelsen indhenter en sagkyndig vurdering fra advokat, revisor eller anden rådgiver til brug for bestyrelsens beslutning. Anmodning herom rettes til bestyrelsens formand.

7 Information af interessenterne

7.1 Bestyrelsens information af interessenterne

Interessenterne orienteres om interessentskabets status og udvikling samt øvrige væsentlige forhold på interessentskabsmøder, ved kvartalsrapportering og på kvartalsmøder. Herudover kan bestyrelsen orientere interessenterne ved udsendelse af skriftlig orientering, såfremt forholdet ikke kan afvente indkaldelse af interessentskabsmøde eller kvartalsrapportering.

Bestyrelsen er forpligtet til at orientere interessenterne om forhold vedrørende interessentskabets virksomhed, som er af væsentlig økonomisk eller politisk betydning, herunder hvis den forventede anlægsudgift øges ud over den til enhver tid skønnede totaludgift + 3 pct., hvor totaludgiften defineres som det til enhver tid senest af interessenterne godkendte anlægsbudget inklusiv prisregulering.

Orientering af interessenterne skal så vidt muligt ske i så god tid, at interessenterne får den fornødne tid til at forholde sig til den konkrete sag.

Bestyrelsen skal endvidere på begæring stille enhver oplysning om interessentskabets virksomhed til rådighed for interessenterne, medmindre dette er i strid med ufravigelige bestemmelser i lovgivningen. For de involverede kommuner, der samlet udgør én interessent, vil Borgmesterforum være det naturlige organ for at begære oplysninger af interessentskabet, jf. § 3 pkt. 3.3 i Ejerftale vedrørende Hovedstadens Letbane I/S. Ejerftalen, der er indgået mellem de involverede kommuner er vedhæftet denne forretningsorden som bilag.

Bestyrelsen skal stille de samme oplysninger til rådighed for alle interessenter, således at interessenterne er i besiddelse af de samme informationer om interessentskabet.

7.2 Bestyrelsesmedlemmernes information af interessenterne

De af interessenterne udpegede bestyrelsesmedlemmer har ret til at informere den, der har udpeget vedkommende, om beslutninger, der skal træffes i bestyrelsen.

8 Budget, kvartalsrapportering og kvartalsmøder

Bestyrelsen udarbejder kvartalsrapporteringer, årsrapporter, langtidsbudgetter (drifts-, likviditets- og investeringsbudgetter mv.) i henhold til de retningslinjer, der er fastsat af interessenterne.

8.1 Budget

Senest den 31. december fremsender bestyrelsen et af bestyrelsen godkendt budget for det kommende år til interessenterne samt et langtidsbudget.

8.2 Kvartalsrapportering og rapporter

Bestyrelsen fremsender, som det normale, kvartalsrapportering til interessenterne senest 9 uger efter afslutningen af 1. og 3. kvartal. Der fastsættes særskilte frister for fremsendelse af årsrapport og halvårsrapport.

I årsrapporten, halvårsrapporten og kvartalsrapporteringen orienteres interessenterne om udviklingen i interessentskabets virksomhed i den forløbne periode, og om hvorledes udviklingen forholder sig til forretningsstrategi, langtidsbudget og årsbudget. Bestyrelsen skal endvidere overveje, om der er behov for opdatering af budgettet for den resterende del af året.

Interessenterne fastsætter efter drøftelse med bestyrelsens formand nærmere retningslinjer for indholdet af kvartalsrapporteringen.

8.3 Kvartalsmøde

Bestyrelsens formandskab fremlægger inden udgangen af januar en årlig plan for afholdelse af møder til drøftelse af kvartalsrapporteringen (i det følgende benævnt kvartalsmøder).

Kvartalsmøderne afholdes 3-4 uger efter fremsendelse af henholdsvis halvårsrapport og kvartalsrapportering. Kvartalsmøderne afholdes på interessentskabets hjemsted med mindre andet aftales.

Enhver interessent er berettiget, men ikke forpligtet til at deltage i kvartalsmødet. I kvartalsmøder deltager bestyrelsens formand og 2 næstformænd. Interessenterne beslutter, i hvilket omfang øvrige medlemmer af bestyrelsen, medlemmer af direktionen eller andre deltager i kvartalsmødet.

Der kan ikke træffes beslutninger på kvartalsmøder. Såfremt interessenterne ønsker at træffe beslutning på baggrund af kvartalsrapporteringen, skal der indkaldes til ekstraordinært interessentskabsmøde.

For kvartalsmøder udsendes en dagsorden med følgende faste punkter:

- Kvartalsrapport og økonomiopfølgning for kvartalet
- Status på anlægget letbane på Ring 3. Dagsordenen kan tillige indeholde andre punkter.

Over det på et kvartalsmøde passerede føres en protokol, som underskrives af bestyrelsesformanden og de deltagende interessenter. Kopi af protokollen sendes til alle interessenterne.

9 Interessentskabsmøder

Interessentskabsmøder indkaldes af bestyrelsen. Indkaldelse til interessentskabsmøde skal ske ved brev til interessenterne med mindst 14 dages og højst fire ugers varsel.

9.1 Interessentmødereferat

Bestyrelsen drager omsorg for, at interessentskabet indsender en bekræftet udskrift af protokol over det passerede på et interessentskabsmøde til Erhvervsstyrelsen senest 2 uger efter interessentskabsmødets afholdelse.

9.2 Fortegnelse over ejerandele

Bestyrelsen skal føre en fortegnelse over hver interessents ejerandele.

10 Inhabilitet

Om bestyrelsesmedlemmers og direktionens inhabilitet, herunder evt. interessekonflikter gælder reglerne i forvaltningsloven. Bestyrelsesmedlemmer har pligt til at underrette hinanden om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet. I tvivlstilfælde afgør bestyrelsen, uden deltagelse af det pågældende medlem, om vedkommende er inhabil eller omfattet af en interessekonflikt.

Direktionen har pligt til at underrette bestyrelsen om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.

11 Tavshedspligt

Bestyrelsens medlemmer har tavshedspligt. Af selskabslovens § 132 fremgår, at bl.a. bestyrelsesmedlemmer ikke uberettiget må videregive, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til. Det ligger inden for bestyrelsens almindelige kompetence at vurdere, hvad der bør videregives af oplysninger.

Tavshedspligten gælder ikke i forhold til interessenterne, jf. vedtægterne pkt. 14, for så vidt angår oplysninger, der tilgår disse i deres egenskab af ejere. Dog er der tavshedspligt i forhold til interessenterne angående medkontrahtenters og forhandlingsparters personlige eller rent interne forhold. Hvis interessenterne modtager fortrolige oplysninger fra deres medlemmer af bestyrelsen, skal interessenterne iagttage tavshedspligt. Brud på tavshedspligten anses af parterne som en strafbar handling, jf. straffelovens § 152.

Bestyrelsesmedlemmer, direktionen og andre, der deltager i bestyrelsens møder, har pligt til at opbevare det materiale, som de modtager som led i bestyrelsesarbejdet, på en sådan måde, at det ikke kommer til andres kundskab. Ved fratræden skal materiale destrueres.

12 Ændring af forretningsorden

Beslutning om ændring af forretningsorden træffes af bestyrelsen med simpelt stemmeflertal.

Den ændrede forretningsorden skal indsendes til interessenterne og Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter udfærdigelsen.

Efter statens udtræden af interessentskabet fastsætter Region Hovedstaden og de 11 involverede kommuner i fællesskab en revideret forretningsorden for bestyrelsen i Hovedstadens Letbane I/S.

13 Eksemplarer og kopier af forretningsorden

Forretningsorden udarbejdes i ét eksemplar, der beror hos interessentskabet. Der udleveres en kopi af forretningsorden til bestyrelsens medlemmer ved deres indtræden i bestyrelsen.

Hovedstadens Letbane I/S

Direktionsinstruks

INDHOLD

1	Direktionens sammensætning	39
2	Medarbejdere og øvrige ressourcer	39
3	Generelt om direktionens pligter og forholdet til bestyrelsen	39
4	Information og rapportering.....	40
5	Aftaler.....	40
6	Tavshedspligt.....	40
7	Inhabilitet	40
8	Budgetter og regnskaber	41

1   Direktionens sammensætning

Direktionen udgøres af den til enhver tid værende administrerende direktør for Metroselskabet I/S.

2   Medarbejdere og øvrige ressourcer

Selskabet har ingen medarbejdere udover direktionen.

Metroselskabet I/S stiller de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed til varetagelse af driften af Hovedstadens Letbane I/S, herunder til udførelse af samtlige administrations-, projekterings- og udbuds- og kontraktopgaver vedrørende letbanen på Ring 3 samt til varetagelse af Hovedstadens Letbane I/S' gælds- og formueforvaltning.

Hovedstadens Letbane I/S betaler Metroselskabet I/S for at varetage de nævnte opgaver baseret på kostpris. Transport-, bygnings- og boligministeren fastlægger nærmere retningslinjer for betalingen.

3   Generelt om direktionens pligter og forholdet til bestyrelsen

Direktionen varetager den daglige ledelse af Hovedstadens Letbane I/S med reference til bestyrelsen. Direktionen skal følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har givet.

Direktionen har ansvaret for i samarbejde med bestyrelsen at koordinere og gennemføre den daglige ledelse af Hovedstadens Letbane I/S, således at selskabets målsætninger og interesser varetages.

Direktionen fremkommer med indstilling til bestyrelsens godkendelse om årligt at drøfte en række af selskabets ledelsesdokumenter, således at selskabet opfylder krav til god selskabsledelse.

Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der i forhold til interessentskabets forhold er af usædvanlig art eller af stor betydning.

Sådanne dispositioner kan direktionen kun foretage efter særlig bemyndigelse fra bestyrelsen, medmindre bestyrelsens beslutning ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for Hovedstadens Letbane I/S' virksomhed. I sådanne tilfælde skal direktionen dog så vidt muligt forinden have indhentet samtykke fra bestyrelsens formand eller i dennes fravær en af næstformændene, ligesom bestyrelsen efterfølgende snarest muligt skal underrettes om den truffe disposition.

Som forhold af usædvanlig art eller stor betydning anses blandt andet, men ikke udtømmende:

- Indgåelse af aftaler, som på grund af deres størrelse, løbetid eller af anden grund er af særlig betydning for Hovedstadens Letbane I/S. Herunder f.eks. indgåelse af de store rådgiverkontrakter og anlægskontrakter på letbanen på Ring 3, samt kontraktindgåelse med en driftsentreprenør, når letbanen på Ring 3 er taget i brug.
- Ydelse af usædvanlige garantier og kautioner
- Låneoptagelser der ikke ligger inden for rammerne i den vedtagne finansstrategi
- Køb og salg af fast ejendom
- Pantsætning af Hovedstadens Letbane I/S' aktiver
- Fastsættelse af takster

Direktionen har ret til at deltage i og udtale sig ved bestyrelsens møder, medmindre bestyrelsen i det enkelte tilfælde bestemmer andet.

Direktionen er berettiget til at kræve bestyrelsen indkaldt til møde til drøftelse af et af direktørens ønsket emne.

Direktionen skal sikre, at interessentskabets bogføring sker under iagttagelse af den til enhver tid gældende lovgivning, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

4 Information og rapportering

Det påhviler direktionen at drage omsorg for, at Hovedstadens Letbane I/S værdier holdes forsikret i et forretningsmæssigt passende omfang. Direktionen redegør over for bestyrelsen for Hovedstadens Letbane I/S' overordnede forsikringsforhold.

Det påhviler direktionen løbende at vurdere forsvarligheden af Hovedstadens Letbane I/S' kapitalberedskab i forhold til anlæg af letbanen. Direktionen afgiver på begæring redegørelse herom over for bestyrelsen.

Det påhviler direktionen løbende at rapportere til bestyrelsen, hvis den forventede anlægsudgift øges ud over den til enhver tid skønnede totaludgift [+ 3 pct.], hvor totaludgiften defineres som det til enhver tid senest af interessenterne godkendte anlægsbudget inklusive prisregulering.

På bestyrelsens møder redegør direktionen for væsentlige forhold for Hovedstadens Letbane I/S' virksomhed i den forløbne periode. Herunder om forhold som er af væsentlig økonomisk eller politisk betydning, samt hændelser som medfører større fravigelser i tidligere udmeldte forventede økonomiske resultater.

Direktionen skal løbende orientere bestyrelsens formand om alle forhold af væsentlig betydning for Hovedstadens Letbane I/S.

5 Aftaler

Direktionen og konkrete medarbejdere i bemyndiges indenfor nærmere angivne rammer ved bestyrelsens godkendelse af underskriftscirkulære til at binde Hovedstadens Letbane I/S i dispositioner forbundet med den daglige drift af selskabet.

Bemyndigelse til at binde Hovedstadens Letbane I/S ved særlige forhold, herunder finansielle transaktioner vedrørende selskabets låneportefølje, kan gives ved bestyrelsens godkendelse af specialfuldmagter.

6 Tavshedspligt

Bestyrelsen kan pålægge direktionen tavshedspligt om bestyrelsens forhandlinger og forhold i øvrigt vedrørende Hovedstadens Letbane I/S.

Direktionen er berettiget til at videregive fortrolige oplysninger til enkelte ansatte, såfremt videregivelsen sker som et nødvendigt led i varetagelsen af direktionens opgaver, således som pålagt af bestyrelsen. Direktionen skal sikre, at den videregivne information behandles fortroligt.

7 Inhabilitet

Om direktionens inhabilitet gælder reglerne i forvaltningsloven.

Det påhviler direktionen at underrette bestyrelsesformanden om et hvert tilfælde, hvor direktionen har – eller i offentligheden kan formodes at have – en særlig personlig eller økonomisk interesse i et

bestemt udfald af behandlingen af en sag, hvor selskabet medvirker ved og/eller træffer afgørelser i. Underretningspligten gælder også spørgsmål om aftaler mellem Hovedstadens Letbane I/S og direktionen selv eller om søgsmål mod direktionen. Det samme gælder spørgsmål om aftale mellem Hovedstadens Letbanes I/S og tredjemand eller søgsmål mod tredjemand, hvis direktionen deri har en væsentlig interesse, der kan være stridende mod Hovedstadens Letbane I/S' interesser.

8 Budgetter og regnskaber

Det påhviler direktionen at sørge for, at Hovedstadens Letbane I/S' bogføring sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

Senest i december måned hvert år forelægger direktionen på et bestyrelsesmøde budgetforslag for Hovedstadens Letbane I/S for det efterfølgende regnskabsår til godkendelse. Budgettet skal indeholde, budget for administration og finansiering, samlet anlægsbudget for letbanen under anlæg samt et langtidsbudget for Hovedstadens Letbane I/S' samlede økonomi.

Inden udgangen af august måned forelægger direktionen på et bestyrelsesmøde halvårsrapport for bestyrelsen til godkendelse. Halvårsrapporten opstilles efter principperne for aflæggelse af årsrapporten.

Senest medio april måned forelægger direktionen på et bestyrelsesmøde udkast til årsrapport til godkendelse.

På bestyrelsesmødet hvor hhv. kvartals-, halvårs- og årsrapport forelægges til bestyrelsens godkendelse, redegør direktionen for anlægget af letbanen på Ring 3. I redegørelsen skal forklares eventuelle afvigelser i forhold til det godkendte, samt eventuelle særlige risici, der ikke i fornødent omfang er taget højde for i de udarbejdede budgetter.

Hovedstadens Letbane I/S

Finansieringsinstruks

Indhold

1	Formål	45
2	Dokumenter til grund for Hovedstadens Letbanes finansiering	45
3	Finansieringsinstruks for Hovedstadens Letbane I/S.....	45
4	Aftale mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S.....	45
5	Finansieringsstrategi for Hovedstadens Letbane I/S	45
6	Finansrapportering for Hovedstadens Letbane I/S.....	46
7	Finansieringsstrategi	46
8	Lånoptagelsen og prokura	46
9	Likviditetsplaceringer	46
10	Anvendelse af afledte finansielle instrumenter.....	47
11	Rapportering	48

1 Formål

Hovedstadens Letbane I/S er stiftet i henhold til "Lov om letbane på Ring 3" af 26. februar 2014. Lovens § 10 bemyndiger selskabet til at optage lån til finansiering af selskabets aktiviteter. Loven bemyndiger finansministeren til at dække selskabets finansieringsbehov.

Formålet med Hovedstadens Letbanes finansielle dispositioner er at sikre de lavest mulige finansieringsomkostninger for selskabets samlede aktiviteter under selskabets afvikling af gæld. Under disponeringen skal det tilses, at der alene løbes en acceptabel og af bestyrelsen anerkendt risiko, som er indenfor rammerne i aftalen mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S. Ved risiko forstås i denne forbindelse: Renterisiko, valutarisiko og kreditrisiko (modpartsrisiko).

Det er direktionens ansvar at sikre at de nævnte mål opfyldes, samt at de nødvendige rapporteringsrutiner til bestyrelsen etableres.

2 Dokumenter til grund for Hovedstadens Letbanes finansiering

Grundlaget for Hovedstadens Letbanes låneoptagelse, likviditetsplaceringer m.v. udgøres af:

- Finansieringsinstruks for Hovedstadens Letbane I/S
- Aftale mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S
- Finansieringsstrategi for Hovedstadens Letbane I/S med tilhørende finansfuldmagt
- Finansrapport for Hovedstadens Letbane I/S

3 Finansieringsinstruks for Hovedstadens Letbane I/S

Finansieringsinstruksen beskriver de grundlæggende regler, herunder de disponeringsregler, der gælder ved låneoptagelse og øvrige dispositioner på de finansielle markeder.

Finansieringsinstruksen er principiel og beskrivende, idet instruksen ikke rummer bemyndigelse eller beskrivelse af omfang m.v. for anvendelsen af de i instruksen nævnte instrumenter.

Finansieringsinstruksen træder i kraft pr. 28. august 2014 og senest ændret 22. februar 2018.

4 Aftale mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S

Selskabets låneoptagelse og øvrige dispositioner er reguleret ved en aftale mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Finansministeriet og selskabet. Aftalen indeholder retningslinjer for, hvilke typer af finansielle instrumenter og låneaftaler, selskabet kan lade indgå i låneporteføljen og krav til modparternes rating og valutaeksponering, "Retningslinjer for finansielle transaktioner".

5 Finansieringsstrategi for Hovedstadens Letbane I/S

Finansieringsstrategi for Hovedstadens Letbane indeholder en præcis beskrivelse af:

- Den strategi, direktionen har planlagt at følge i den efterfølgende periode.

Det er med andre ord Finansieringsstrategien, der bemyndiger direktionen til at gennemføre de nødvendige transaktioner indenfor de fastlagte rammer med de godkendte instrumenter. Til

Finansieringsstrategien hører finansfuldmagten, hvor direktionen og et antal medarbejder får bemyndigelse til at indgå aftaler vedrørende finansielle instrumenter mv. Derfor er Finansieringsstrategien og finansfuldmagten genstand for periodisk gennemgang og godkendelse af bestyrelsen.

6 Finansrapportering for Hovedstadens Letbane I/S

Finansrapporteringen for Hovedstadens Letbane indeholder en beskrivelse af:

- Status for selskabets lånoptagelse
- Oversigt over rente og valutaforholdene, finansieringsomkostninger, likviditetsberedskab, kreditrisiko og valutarisiko.

7 Finansieringsstrategi

Direktionen forelægger normalt en gang årligt en finansieringsstrategi, der redegør for selskabets planlagte finansieringsaktiviteter. Finansieringsstrategien behandles sædvanligt på et af bestyrelsens sidste møder i året før det kalenderår, strategien dækker. Finansieringsstrategien indeholder følgende elementer:

1. Ramme og forudsætninger for strategien
2. En redegørelse for selskabets forventede lånebehov. Lånoptagelsens omfang afhænger af, dels det forventede likviditetsforbrug, dels det ønskede niveau for selskabets finansielle beredskab i det omfang, dette etableres i form af likvide placeringer
3. Interval for låneporteføljens fordeling på valutaer
4. Låneporteføljens rentefordeling
5. Øvrige forhold, som risikoaspekter.

8 Lånoptagelsen og prokura

Bestyrelsen bemyndiger ved godkendelsen af selskabets finansieringsstrategi, direktionen og yderligere et antal medarbejdere til at indgå aftaler vedrørende finansielle instrumenter mv., som selskabet anvender i forbindelse med lånoptagelse og finansiell styring.

Godkendelsen medfører fuldmagt (finansfuldmagten) til at indgå finansielle aftaler, herunder optage lån indenfor rammerne i aftalen mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S og de rammer, der er fastlagt i Finansieringsstrategien.

Direktionen indstiller ændringer i bemyndigelsen til bestyrelsens godkendelse.

9 Likviditetsplaceringer

Etableringen af det finansielle beredskab vil som følge af den tidsmæssige adskillelse mellem forbrug og lånoptagelse kunne medføre et behov for placering af overskudslikviditet i rentebærende aktiver. Direktionen har ansvaret for, at sådanne placeringer sker på vilkår, der er betryggende for selskabets midler.

Placeringen kan foretages som indskud i banker, ved køb af obligationer eller lignende. Placeringens størrelse og tidsmæssige horisont afpasses efter modpartens kreditværdighed.

Ved likviditetsstyringen skal der rettes opmærksomhed på mulighederne for at likvidere indgåede placeringer, ligesom ind- og udgående likviditet i videst muligt omfang skal matches, så væsentlige likviditetsforskydninger, og dermed potentielt utilsigtede finansieringsudgifter undgås.

Overskudslikviditet kan placeres efter følgende retningslinjer:

Tabel 1 – Placering overskudslikviditet

Lang Rating	Mio. DKK Beløb	Løbetid (år) Aftaleindskud mv.
Statspapirer Aaa/AAA	Ubegrænset	-
Danske realkreditpapirer Aaa/AAA	Ubegrænset	2,0
Banker m.v. (Aaa/AAA)	600	1,0
Banker m.v. (Aa1/AA+)	400	0,5
Banker m.v. (Aa2/AA)	400	0,5
Banker m.v. (Aa3/AA-)	400	0,5
Banker m.v. (A1/A+)	200	0,25
Banker m.v. (A2/A)	200	0,25
Banker m.v. (A3/A-)	200	0,25

Modpartens rating er fastsat ud fra samme udgangspunkt som i aftalen mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S. Beløbsgrænserne afspejler den samlede accepterede modpartsrisiko, hvorfor placeringer alene vil ske under hensyntagen til eventuel anden samtidig eksponering på modparten, herunder forbrug af uafdækket tærskelværdi (jf. nedenfor) fra derivat mellemværender på finansielle modparter.

10 Anvendelse af afledte finansielle instrumenter

Direktionen bemyndiges til, indenfor de fastlagte rammer i aftalen mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings-, og Boligministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S og de i Finansieringsstrategien fastlagte rammer, at anvende afledte finansielle instrumenter (derivater) til styring af selskabets finansielle risici.

Aftaler kan indgås med modparter, hvor der er indgået en aftale om sikkerhedsstillelse (en såkaldt CSA-aftale). En sådan aftale indebærer, at positive markedsværdier over en vis tærskelværdi (threshold) skal afdækkes ved at stille højtratede, likvide værdipapirer (typisk statsobligationer) som sikkerhed. Sikkerhedsstillelsen sker i et værdipapirdepot hos Euroclear. I tilfælde af modpartens konkurs eller lignende (default) kan selskabet umiddelbart overtage de stillede sikkerheder. Modpartsrisikoen opgøres efter fradrag af modpartens eventuelle sikkerhedsstillelse i henhold til CSA-aftalen.

Brugen af afledte finansielle instrumenter forudsætter at:

1. Den akkumulerede valutafordeling, opgjort som summen af lån, placeringer og valutainstrumenter, altid er i overensstemmelse med den vedtagne finansieringsstrategi

2. Rentefordelingen skal, opgjort efter positioner i underliggende lån, finansielle instrumenter og efter modregning af eventuelle likviditetsplaceringer, til enhver tid holdes indenfor rammerne af den vedtagne finansieringsstrategi
3. Modpartsrisikoen holdes indenfor de rammer der er nævnt i "Retningslinjer for finansielle transaktioner".

11   Rapportering

Direktionen rapporterer til bestyrelsen om status for låntagning og øvrige finansielle forhold.

Rapporteringen skal præsenteres i en tilgængelig form, og skal som minimum omfatte:

1. En oversigt over den samlede låneoptagelse, fordelt på valutaer under hensyntagen til indgåede finansielle kontrakter
2. En oversigt over de samlede placeringer, fordelt på valutaer under hensyntagen til indgåede finansielle kontrakter
3. En oversigt over den samlede nettogæld og renterisikoen heraf per valuta og i alt
4. En oversigt over det finansielle beredskab
5. Modpartsrisikoen opgjort som summen af likviditetsplaceringer og eksponering fra
6. finansielle aftaler
7. Status og mål for finansieringsomkostninger for indeværende år.

Hovedstadens Letbane I/S

Regnskabsinstruks

FORORD

Denne regnskabsinstruks for Hovedstadens Letbane I/S er baseret på Metroselskabet I/S regnskabsinstruks. Disponering, regningshåndtering og betaling heraf er underlagt samme retningslinjer som fremgår af Metroselskabets regnskabsinstruks, hvorfor instruks indeholder en beskrivelse af Metroselskabets regnskabsmæssige organisation og tilrettelæggelse af Metroselskabets regnskabsopgaver, herunder oplysninger om ansvars- og kompetencefordelingen, samt de regelsæt, der skal tilgodeses af medarbejderne ved udførelse af regnskabsopgaverne.

Med udgangspunkt i disse rammer udarbejdes løbende uddybende beskrivelser til de enkelte opgaveområder.

Regnskabsinstruks er udarbejdet med udgangspunkt i Økonomistyrelsens "Vejledning om udarbejdelse af regnskabsinstrukser" fra april 2010, samt årsregnskabsloven.

Regnskabsinstruks gives til de medarbejdere, der deltager i arbejdet med Metroselskabets regnskabsopgaver. Metroselskabets regnskabsinstruks er godkendt af Metroselskabets bestyrelse i februar 2018.

Indhold

1	Generelle forhold	53
1.1	Selskabets stiftelse, ejerforhold, formål m.v.....	53
1.2	Selskabets organisation	53
1.3	Organisering af selskabets regnskabsvæsen	53
1.4	Selskabets tegningsforhold.....	53
1.5	Moms- og skatteforhold m.v.	53
1.6	Finansiering.....	54
1.7	Øvrige forhold.....	54
2	Regnskabsopgaver	54
2.1	Generelt om opgaverne.....	54
2.2	Forvaltning af udgifter	54
2.2.1	Generelt.....	54
2.2.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	55
2.2.3	Regelsæt vedrørende forvaltning af udgifter	55
2.3	Forvaltning af indtægter	56
2.3.1	Generelt.....	56
2.3.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	56
2.3.3	Regelsæt vedrørende forvaltning af indtægter.....	57
2.4	Regnskabsmæssig registrering	58
2.4.1	Generelt.....	58
2.4.2	Ansvar- og kompetencefordelingen	58
2.4.3	Regelsæt vedrørende dem regnskabsmæssig registrering	58
2.5	Betalingsforretninger.....	59
2.5.1	Generelt.....	59
2.5.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	60
2.5.3	Regelsæt vedrørende betalingsforretninger	60
2.6	Lønbehandling	60
2.6.1	Generelt.....	60
2.6.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	61
2.6.3	Regelsæt vedrørende lønbehandling	61
2.7	Regnskabsaflæggelse.....	61
2.7.1	Generelt.....	61
2.7.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	61
2.7.3	Regelsæt vedrørende regnskabsaflæggelsen.....	62
2.8	Opbevaring af regnskabsmateriale.....	62
2.8.1	Generelt.....	62
2.8.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	62

2.8.3	Regelsæt vedrørende opbevaring af regnskabsmaterialet	63
2.9	kontrol med værdipost	63
2.9.1	Generelt.....	63
2.9.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	63
2.9.3	Regelsæt vedrørende kontrol med værdipost	63
2.10	Forvaltningen af aktier til varigt brug i selskabet	63
2.10.1	Generelt.....	63
2.10.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	63
2.10.3	Regelsæt vedrørende inventarregistreringen	63
2.11	Forsikringsforhold	63
2.11.1	Generelt.....	63
2.11.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	64
2.11.3	Regelsæt vedrørende forsikringsforhold.....	64
3	Databehandling.....	64
3.1	Generelt om opgaverne.....	64
3.1.1	Navision	64
3.1.2	E-faktureringsystem.....	64
3.1.3	Betalingsystem.....	65
3.2	Backup procedurer og systemsikkerhed	65

1 Generelle forhold

1.1 Selskabets stiftelse, ejerforhold, formål m.v.

Hovedstadens Letbane I/S er stiftet i henhold til lov nr. 165 af 26. februar 2014 og underlagt vedtægt af 19. juni 2014. Parterne bag interessentskabet er Staten ved transport-, bygnings- og boligministeren, Region Hovedstaden, Lyngby-Taarbæk Kommune, Gladsaxe Kommune, Herlev Kommune, Rødovre Kommune, Glostrup Kommune, Albertslund Kommune, Brøndby Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hvidovre Kommune, Vallensbæk Kommune og Ishøj Kommune.

Hovedstadens Letbane I/S' formål er at projektere, anlægge og drive en letbane på Ring 3. Hovedstadens Letbane I/S skal drives på et forretningsmæssigt grundlag.

1.2 Selskabets organisation

Selskabet ledes i henhold til lov nr. 165 af 26. februar 2014 med efterfølgende ændringer og selskabets vedtægt af bestyrelsen og direktionen. Bestyrelsen varetager selskabets overordnede ledelse, mens direktionens varetager den daglige ledelse. Direktionen i Metroselskabet I/S er tillige direktion i Hovedstadens Letbane I/S. Bestyrelsen træffer beslutning i alle spørgsmål af væsentlig betydning, herunder om den overordnede tilrettelæggelse af selskabets virke inden for de retningslinjer, som er fastsat i vedtægten, forretningsstrategien eller i øvrigt er meddelt af interessenterne.

1.3 Organisering af selskabets regnskabsvæsen

Selskabets direktion har ansvaret for den daglige ledelse af selskabets bogføring og formueforvaltning, jf. "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 10.2. Regnskabsopgaverne varetages af Økonomi.

Selskabet aflægger regnskab i henhold til årsregnskabslovens bestemmelser for statslige aktieselskaber (klasse D-virksomheder), jf. "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 16.

1.4 Selskabets tegningsforhold

Af "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 12 fremgår det, at Interessentskabet tegnes:

- af bestyrelsens formand eller en næstformand i forening med direktionen eller
- af den samlede bestyrelse.

Endvidere fremgår det, at bestyrelsen kan meddele prokura i overensstemmelse med lov om erhvervsdrivende virksomheder.

Prokurameddelelse foreligger i form af "Underskriftscirkulære for Hovedstadens Letbane I/S". I underskriftscirkulæret er der meddelt prokura i to klasser: A og B. Selskabet forpligtes herefter af:

- To A-signatarer i forening eller
- Én A-signatar i forening med én B-signatar.

1.5 Moms- og skatteforhold m.v.

Hovedstadens Letbane I/S er momsregistreret (CVR nr.: 36 03 24 99). Selskabet er ikke skattepligtigt. Samtlige beløb i nærværende instruks er angivet eksklusive moms.

1.6 Finansiering

Retningslinjer vedrørende Hovedstadens Letbane I/S' finansieringsopgaver (låneoptagelse, likviditetsplaceringer, værdipapirer m.v.), herunder beskrivelse af gældende regelsæt, strategi for rente- og valutafordeling mv., ansvars- og kompetencefordeling, fremgår af selvstændig finansieringsinstruks, finansieringsstrategi og finansfuldmagt, der er godkendt af selskabets bestyrelse.

1.7 Øvrige forhold

Selskabet anvender sit eget regnskabssystem, jf. afsnit 3, og er derfor ikke tilknyttet statslige eller kommunale regnskabssystemer. Der skal i den forbindelse henvises til afsnit 3 samt selskabets informationssikkerhedspolitik.

2 Regnskabsopgaver

2.1 Generelt om opgaverne

I afsnit 2 er givet en beskrivelse af selskabets regnskabsopgaver. Beskrivelsen af den enkelte opgave omfatter normalt:

- a) En indledende, kortfattet beskrivelse af opgaven
- b) Ansvars- og kompetencefordelingen med oplysninger om:
  - hvem, der har ansvaret for opgaven
  - hvem, der eventuelt er stedfortræder for den pågældende medarbejder
  - hvilke medarbejdere, der i øvrigt har fået tillagt særlige beføjelser
  - eventuelle beløbsmæssige eller andre begrænsninger i medarbejdernes ansvar og kompetence.

Medarbejderne er identificeret ved stillingsbetegnelse eller organisatorisk placering.

- a) Regelsæt, der følges ved udførelsen af regnskabsopgaven.

2.2 Forvaltning af udgifter

2.2.1 Generelt

Forvaltningen af udgifter omfatter disponering, ydelseskvittering af udgiftsbilag samt betalingsgodkendelse af udgiftsbilag.

Ved disponering forstås indgåelse af aftaler mv., der medfører eller på et senere tidspunkt kan medføre udgifter for selskabet.

Ved ydelseskvittering forstås en bekræftelse af, at selskabet har modtaget ydelsen/varen i overensstemmelse med den indgåede aftale.

Ved betalingsgodkendelse forstås en bekræftelse af, at den pågældende udgift afholdes af selskabet. Betalingsgodkendelse af ydelseskvitterede udgiftsbilag indebærer den endelige godkendelse af, at et udgiftsbilag kan videregives til betaling.

Den regnskabsmæssige registrering og proceduren ved betalingen af udgifterne behandles i afsnit 2.4.3 og 2.5.

2.2.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

a) Disponering

Disponering må alene foretages af medarbejdere, der er beføjet hertil i overensstemmelse med selskabets underskriftscirkulære.

Disponeringsretten kan dog uddelegeres til enkeltpersoner, når den pågældende disposition ligger indenfor en på forhånd fastsat beløbsmæssig bagatelgrænse på DKK 100.000 for A- og B-signatarer og på DKK 5.000 for øvrige medarbejdere.

Herudover kan disponeringsretten uddelegeres til enkeltpersoner indenfor pågældendes stillingsfuldmagt. En sådan bemyndigelse skal godkendes skriftligt af underskriftsberettigede i overensstemmelse med selskabets underskriftscirkulære.

b) Ydelseskvittering af udgiftsbilag

Ydelseskvittering gives af den/de, der administrerer den enkelte kontrakt, aftale eller rekvisition, eller dennes stedfortræder.

c) Betalingsgodkendelse af udgiftsbilag

Betalingsgodkendelse af udgiftsbilag foretages af den budgetansvarlige eller dennes stedfortræder. Betalingsgodkendelse må ikke foretages af samme person, som har ydelseskvitteret.

Det er kun A- og B-signatarer, der kan foretage betalingsgodkendelse. B-signatarer kan dog kun betalingsgodkende udgiftsbilag på op til DKK 100.000.

2.2.3 Regelsæt vedrørende forvaltning af udgifter

2.2.3.1 Disponering

Disponering skal ske i overensstemmelse med de af bestyrelsen godkendte retningslinjer.

2.2.3.2 Ydelseskvittering

Udgifter vedrørende køb af varer, materiel, anlægsarbejder, tjenesteydelser m.v. skal normalt dokumenteres i form af regninger fra leverandørerne. Ydelseskvittering af sådanne udgiftsbilag omfatter kontrol med bilagets materielle og økonomiske indhold samt kontering af bilaget i overensstemmelse med selskabets kontoplan. Ved ydelseskvittering af bilag skal der føres kontrol med:

- at de i bilaget nævnte varer, tjenesteydelser m.v. er leveret
- at leverancer/tjenesteydelser svarer til de afgivne bestillinger for så vidt angår kvantitet, kvalitet, pris og leveringsfrister
- at de i bilaget foretagne økonomiske beregninger er korrekte
- hvornår betaling senest bør finde sted
- at den pågældende udgift ligger inden for udgiftsområdets budget
- at det fremgår af bilaget, såfremt der undtagelsesvis er anvendt en kopi som bilag
- at bilag vedrørende repræsentation er forsynet med navne på deltagere samt anledning
- at bilag vedrørende taxakørsel er forsynet med formål (destination), og
- at internt udarbejdede udgiftsbilag er underskrevet og dateret af den medarbejder, der har udfærdiget bilagene. Rejseopgørelser skal tillige være underskrevet af den medarbejder, som opgørelsen vedrører.

Såfremt anden betalingsdato ikke angives benyttes den af leverandøren fastsatte betalingsfrist. Eventuelle kontantrabatter benyttes i det omfang, dette findes fordelagtigt.

Ved ydelseskvittering skal bilagene udover selve kvitteringen (herunder datering) påføres angivelse af:

- hvilket **projektnummer** udgiften skal belaste
- hvilket **finanskontonummer** udgiften skal belaste
- hvilken **afdeling** udgiften skal belaste
- evt. **betalingsdato**, hvis forskellig fra leverandørens angivne dato.

Internt udarbejdede udgiftsbilag afstemmes med foreliggende beslutninger om afholdelse af udgiften.

2.2.3.3 Betalingsgodkendelse

Ydelseskvitterede udgiftsbilag vedrørende køb af varer, materiel, anlægsarbejder, tjenesteydelser m.v. skal efterfølgende betalingsgodkendes. Ved betalingsgodkendelse af ydelseskvitterede udgiftsbilag skal der føres kontrol med, at den pågældende udgift kan afholdes af selskabet indenfor det angivne udgiftsområde.

2.2.3.4 Periodisering

Der foretages periodisering af udgifter, såfremt dette har væsentlig betydning for årsrapportens, halvårsrapportens eller kvartalsrapportens retvisende billede.

2.3 Forvaltning af indtægter

2.3.1 Generelt

Forvaltningen af indtægter omfatter disponering, regningsudskrivning, godkendelse af indtægtsbilag samt debitorforvaltning.

Ved disponering forstås indgåelse af aftaler mv., der medfører eller kan medføre indtægter for selskabet.

Den regnskabsmæssige registrering beskrives i afsnit 2.4.

2.3.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

a) Disponering

Disponering må alene foretages af medarbejdere, der er beføjet hertil i overensstemmelse med selskabets underskriftscirkulære.

Disponeringsretten kan dog uddelegeres til enkeltpersoner, når den pågældende disposition ligger indenfor en på forhånd fastsat beløbsmæssig bagatelgrænse på DKK 100.000 for A- og B-signatarer og på DKK 5.000 for øvrige medarbejdere.

Herudover kan disponeringsretten uddelegeres til enkeltpersoner indenfor pågældendes stillingsfuldmagt. En sådan bemyndigelse skal godkendes skriftligt af underskriftsberettigede i overensstemmelse med selskabets underskriftscirkulære.

b) Udarbejdelse af regningsdokumentation

Regningsdokumentationen udarbejdes af den/de medarbejdere, der administrerer den med indtægten forbundne kontrakt, aftale eller rekvisition m.v., herunder fastsættelse af pris, kredittid, øvrige salgsbetingelser mv., som aftales individuelt fra aftale til aftale.

c) Udskrivning af regninger m.v.

Økonomi har ansvaret for eventuel regningsudskrivning.

d) Godkendelse af udskrevne regninger m.v.

Godkendelse af udskrevne regninger foretages af den/de medarbejdere, der administrerer den med indtægten forbundne kontrakt, aftale eller rekvisition m.v. Godkendelse af udskrevne regninger må så vidt muligt ikke varetages af den medarbejder, der har foretaget regningsudskrivningen.

e) Godkendelse af indtægtsbilag modtaget udefra

Indtægtsbilag, der modtages udefra, godkendes efter tilsvarende retningslinjer som et udgiftsbilag, jf. afsnit 2.2.2.

f) Iværksættelse af rykkerprocedure ved forsinket betaling

Økonomi meddeler mindst en gang pr. måned de medarbejdere, der administrerer de med indtægterne forbundne kontrakter, aftaler eller rekvisitioner m.v. om eventuelle udestående fordringer.

De enkelte administrerende medarbejdere har ansvaret for eventuelt at iværksætte rykkerprocedure i forbindelse med forsinket betaling.

g) Behandling af restante fordringer m.v.

Beslutning om, hvornår en forfalden fordring kan anses for at være restant, kan alene foretages af medarbejdere, der opfylder betingelserne om disponering, jf. tidligere.

2.3.3 Regelsæt vedrørende forvaltning af indtægter

2.3.3.1 Disponering

Disponering skal ske i overensstemmelse med de af bestyrelsen godkendte retningslinjer.

2.3.3.2 Udarbejdelse af regningsdokumentation m.v.

Ved udarbejdelse af regningsdokumentation m.v. skal der føres kontrol med:

- at de nævnte varer eller tjenesteydelser er leveret i henhold til foreliggende aftale eller kontrakt
- at de nævnte varer eller tjenesteydelser er prisfastsat i overensstemmelse med foreliggende aftale eller kontrakt, jf. afsnit 2.3.2, pkt. b)
- hvornår opkrævning senest bør finde sted, jf. afsnit 2.3.2, pkt. b).

Det skal af regningsdokumentationen fremgå, indenfor hvilket regnskabsmæssigt registreringsområde indtægten skal henføres. Regningsdokumentationen kvitteres, hvorefter regningen kan udskrives.

2.3.3.3 Godkendelse af udskrevne regninger m.v.

Ved godkendelse af udskrevne regninger m.v. skal der føres kontrol med, at regningen er i overensstemmelse med den udarbejdede regningsdokumentation.

Udskrevne regninger m.v. skal forsynes med en godkendelsespåtegning som bekræftelse på, at de kan videregives til regnskabsmæssig registrering og opkrævning.

2.3.3.4 Iværksættelse af rykkerprocedure ved forsinket betaling

Betales en udestående fordring ikke rettidigt foretages en konkret vurdering af kundeforholdet og der iværksettes en for kundeforholdet passende rykkerprocedure.

2.3.3.5 Periodisering

Der foretages periodisering af indtægter, såfremt dette har væsentlig betydning for årsrapportens, halvårsrapportens eller kvartalsrapportens retvisende billede.

2.4 Regnskabsmæssig registrering

2.4.1 Generelt

Med henblik på aflæggelse af regnskaber foretages regnskabsmæssig registrering omfattende de økonomiske hændelser, der har betydning for eller som er en konsekvens af selskabets aktiviteter.

Den regnskabsmæssige registrering tilrettelægges således:

- at alle indtrufne økonomiske hændelser registreres hurtigst muligt
- at registreringer sker på korrekt grundlag
- at der eksisterer intakt transaktionsspor og kontrolspor.

Selskabets kontoplan udformes som en struktureret oversigt over de konti, der anvendes og specificeres med klare og dækkende navne som overskrift og i øvrigt under hensyntagen til selskabets egne behov for regnskabsoplysninger.

2.4.2 Ansvar- og kompetencefordelingen

Selskabets regnskabsmæssige registrering varetages af Økonomi, som selskabets bogholderi er en del af. Økonomichefen har ansvaret for Økonomi med viceøkonomichefen som stedfortræder.

Som led i den interne betalingskontrol skal Økonomi endvidere foretage afstemning af selskabets bankkonti.

Økonomis arbejdsopgaver er p.t. fordelt således på medarbejderne:

- a) Regnskabsmæssig registrering
Bogføringen og de hertil knyttede afstemninger, fejlrettelser, kontroller mv. foretages af bogholder eller controller. Intern og ekstern regnskabsrapportering og budgetopfølgning foretages af viceøkonomichefen, regnskabschefen eller controller.

Den regnskabsmæssige registrering sker ved anvendelse af Navision, der er forbundet i et netværk.

- b) Afstemning af selskabets likvide beholdninger

Bogholder eller controller afstemmer selskabets bankkonti.

2.4.3 Regelsæt vedrørende den regnskabsmæssige registrering

2.4.3.1 Registreringens tilrettelæggelse

- a) Den regnskabsmæssige registrering omfatter bilag vedrørende udgifter og indtægter, samt bilag vedrørende aktiver og passiver.
- b) Som registreringsmetode anvendes det dobbelte bogholderis princip.

- c) Ved iværksættelsen af registreringen kontrolleres det, at regnskabsbilagene er behørigt attesteret/godkendt af hertil bemyndigede personer, og at bilagene indeholder de oplysninger, der er nødvendige for registreringen. Endvidere føres nummerkontrol med samtlige bilag, der indgår i bogføringen.
- d) Registreringen sker løbende. Registreringen sker både elektronisk og manuelt.
- e) Bilag angivet i fremmed valuta omregnes til danske kroner ved anvendelse af kursen på bilagsdatoen. Valutakursdifferencer, der opstår mellem kursen på bilagsdatoen og kursen på betalingsdagen opgøres og bogføres under finansielle poster i resultatopgørelsen.
- f) Senest i den regnskabsmæssige supplementsperiode foretages registrering på udgifts- og indtægtskonti vedrørende gammelt regnskabsår, såfremt leveringen af en vare eller en ydelse til eller fra selskabet har fundet sted eller anden fordring er opstået inden regnskabsårets udløb.
- g) Begivenheder, der må forventes at medføre omkostninger for selskabet, registreres når selskabet er forpligtet som følge heraf. Den registrerede omkostning opgøres som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at afvikle forpligtelsen.
- h) Den regnskabsmæssige supplementsperiode anvendes endvidere til registrering af afslutningsposter.
- i) Af bilagene skal fremgå, at registreringen har fundet sted.

2.4.3.2 Afstemninger, kontroller m.v.

- a) Der skal løbende foretages afstemninger, kontroller og fejlrettelser af den regnskabsmæssige registrering. Endvidere foretages afstemning med kontoudtog fra pengeinstitutter.
- b) Der skal løbende føres kontrol med korrekt og rettidig afvikling af registrerede gældsforpligtelser og tilgodehavender.

2.5 Betalingsforretninger

2.5.1 Generelt

Hvor det er muligt, foregår selskabets betalinger i selskabets IT-baserede betalingssystem, jf. afsnit 3.1.3. En betalingsanmodning gennemføres kun, hvis de nedenfor beskrevne regler for betalingsforretninger er overholdt.

Der er ikke fastsat nogen grænse for selskabets maksimale beholdning af likvide midler (bankbeholdninger). Selskabet kan have en beholdning af udenlandsk valuta, der normalt ikke bør overstige 25.000 kr. Valutabeholdningen skal efter kontortid anbringes aflåst.

Kreditkort (First card o.l.) kan udstedes til brug på forretningsrejser m.v. Kreditkortet underskrives på bagsiden af pågældende medarbejder/konsulent. Kreditkort må ikke anvendes til dækning af private omkostninger. Kreditkort oprettes p.t. med en maksimal kredit på 30.000 kr. Medarbejderen/konsulenten skal opbevare kreditkortet forsvarligt.

De til selskabets konti knyttede kreditfaciliteter er i overensstemmelse med retningslinjerne i selskabets finansieringsinstruks.

2.5.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Betalingsgangen i selskabets IT-baserede betalingssystem er p.t. som følger:

- a) Bogholder eller controller indlægger de godkendte betalingsanmodninger i betalingssystemet, og der udskrives en oversigt over betalingsanmodningerne.
- b) Betalingsanmodningerne "accepteres" i systemet af bogholder eller controller, der ligeledes kvitterer på den udskrevne oversigt.
- c) Økonomichefen, viceøkonomichefen, regnskabschefen eller i deres fravær en anden udpeget A- eller B-signatar "godkender" betalingsanmodningerne. Dette foregår ligeledes i det IT-baserede betalingssystem, hvor betalingen herefter er gennemført. Den udskrevne oversigt over betalingsanmodninger kvitteres.

Herudover varetager Økonomi følgende opgaver:

- a) Udbetalinger i form af særlige (haste) bankoverførsler.
- b) Oprettelse og nedlæggelse af konti i pengeinstitutter.
- c) Oprettelse og nedlæggelse af kreditkort (First card o.l.) tilknyttede selskabets konti.
- d) Kontrol med anviste lønninger i henhold til selskabets kontraktlige forpligtelser.
- e) Afregning og bogføring af rejseafregninger, som godkendt af de enkelte medarbejdere.

2.5.3 Regelsæt vedrørende betalingsforretninger

- a) Ved øvrige udbetalinger (herunder kreditkort og via det IT-baserede betalingssystem) skal der føres kontrol med, at der foreligger bilag, som er henholdsvis ydelseskvitterede og betalingsgodkendte af hertil bemyndigede medarbejdere.
- b) Der skal foretages registrering i økonomisystemet af ind- og udbetalte beløb. Registreringen skal ske under den dato, hvor betalingen har fundet sted. Registreringen i økonomisystemet skal afstemmes løbende med modtagne kontoudtog fra pengeinstitutter mindst én gang månedligt.
- c) Eventuelle kassedifferencer skal registreres i økonomisystemet. I tilfælde af væsentlige differencer underrettes ledelsen.

2.6 Lønbehandling

2.6.1 Generelt

Ansættelse af medarbejder foretages efter den til enhver tid godkendte ansættelsesprocedure i selskabet. Alle ansættelser og afskedigelser af medarbejder godkendes af den administrerende direktør.

Selskabets lønadministration og lønbehandling foregår elektronisk i Navision (Lessor), som også genererer lønudbetalingerne. Lønudbetalingerne overføres til selskabets betalingssystem på samme måde som almindelige betalinger, jf. afsnit 3.1.3. I de nedenstående afsnit 2.6.2 og 2.6.3 omtales

Lønmateriale som papirdokumenter. Disse kan foreligge i såvel elektronisk som i papirform, men behandles på samme måde.

Selskabet har udliciteret lønbehandlingen til eksternt lønbureau, mens selskabet selv forestår udbetalingen af lønninger.

2.6.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Lønbehandlingen foregår som følger:

- a) Lønbureauet registrerer det for den aktuelle måned relevante lønmateriale i Navision.
- b) Lønbureauet foretager lønkørsel i lønmodulet i Navision.
- c) Økonomimedarbejderen kontrollerer, at lønkørslen er i overensstemmelse med behørigt godkendt dokumentation, herunder ansættelseskontrakter
- d) Økonomichefen, alternativt viceøkonomichefen eller regnskabschefen, gennemgår lønmaterialet, lønoverførslerne, betaling af A-skat og pension mv. Herefter godkendes lønoverførslerne og lønrelaterede betalinger i selskabets betalingssystem som beskrevet under afsnit 3.1.3.

2.6.3 Regelsæt vedrørende lønbehandling

- a) Lønmaterialet (timesedler for timelønnede, kørselsregnskab, udlæg, løntræk, lønændringer, fraværsregistreringer mv.) til brug for den aktuelle lønkørsel tilgår lønbureauet.
- b) Lønbureauet registrerer det relevante lønmateriale på de pågældende medarbejdere i Navision og foretager herefter den egentlige lønkørsel
- c) Økonomimedarbejderen kontrollerer, at lønudbetalingerne er i overensstemmelse med behørigt godkendt lønmateriale, herunder ansættelseskontrakter.
- d) Økonomichefen, alternativt viceøkonomichefen eller regnskabschefen, gennemgår lønmaterialet, lønoverførslerne, betaling af A-skat og pension mv. Herefter godkendes lønoverførslerne og lønrelaterede betalinger i selskabets betalingssystem som beskrevet under afsnit 3.1.3
- e) De gennemførte lønoverførsler og lønrelaterede betalinger tages til efterretning af selskabets administrerende direktør, som ved sin underskrift bekræfter dette.

2.7 Regnskabsaflæggelse

2.7.1 Generelt

Selskabets regnskabsaflæggelse udgøres af årsrapporten, halvårsrapporten og kvartalsrapporterne (årsrapporten udgør også 4. kvartalsrapport), der udarbejdes ved udløbet af de respektive regnskabsperioder. Herudover udarbejdes kvartalsvise budgetopfølgninger.

2.7.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

- a) Økonomi udarbejder udkast til årsrapport, halvårsrapport og kvartalsrapporter til selskabets administrerende direktør.
- b) Økonomi udarbejder udkast til budgetopfølgninger til selskabets administrerende direktør.

c) Årsrapport, halvårsrapport og kvartalsrapporter godkendes af selskabets bestyrelse og tilgår interessenterne. De kvartalsvise budgetopfølgninger tilgår bestyrelsen til efterretning. Halvårsrapport, kvartalsrapporter og budgetopfølgninger tilgår selskabets revisorer til orientering.

2.7.3 Regelsæt vedrørende regnskabsaflæggelsen

2.7.3.1 Årsrapporten

Selskabet aflægger årsrapport i henhold til årsregnskabslovens bestemmelser for statslige aktieselskaber (klasse D-virksomheder) jf. "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 16.

Årsrapporten skal opstilles på en overskuelig måde, hvor ledelsesberetning, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter udgør en helhed. Regnskabsåret følger kalenderåret.

Ved godkendelsen af årsrapporten er det påset, at alle tilgodehavender, forudbetalte og skyldige beløb m.v. er registreret i regnskabet, så dette giver et retvisende billede af selskabets aktiver og passiver, den økonomiske stilling samt resultatet. Årsrapporten skal forsynes med en ledespåtegning.

Økonomi aftaler det tidsmæssige forløb i forbindelse med aflæggelsen af årsrapporten med selskabets revisorer, så årsrapporten kan forelægges bestyrelsen til godkendelse hurtigst muligt efter regnskabsårets afslutning, så årsrapporten kan være Erhvervsstyrelsen i hænde i henhold til bestemmelserne i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse.

2.7.3.2 Halvårsrapporten

Selskabet aflægger halvårsrapport i henhold til årsregnskabslovens bestemmelser for statslige aktieselskaber (klasse D-virksomheder), jf. "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 16.

Halvårsrapporten skal opstilles på en overskuelig måde, hvor resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter udgør en helhed.

Halvårsrapporten forelægges bestyrelsen til godkendelse, så den kan være Erhvervsstyrelsen i hænde i henhold til bestemmelserne i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse..

2.7.3.3 Kvartalsrapporten

Kvartalsrapporten for januar og juli kvartaler aflægges på samme måde som halvårsrapporten, jf. afsnit 2.7.3.2 ovenfor.

2.8 Opbevaring af regnskabsmateriale

2.8.1 Generelt

Selskabets regnskabsmateriale omfatter regnskabsbilag m.v. samt uddata fra økonomisystemet og E-faktureringsystemet. (For opbevaring af elektroniske data i forbindelse med økonomisystemet og E-faktureringsystemet henvises til afsnit 3)

2.8.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Økonomi har ansvaret for opbevaring og kassation af regnskabsmaterialet.

2.8.3 Regelsæt vedrørende opbevaring af regnskabsmaterialet

Årsrapporterne og de hertil knyttede specifikationer, bilag m.v. skal opbevares af selskabet i 5 år fra udgangen af vedkommende regnskabsår.

2.9 kontrol med værdipost

2.9.1 Generelt

Som led i poståbningen gennemføres kontrol med og registrering af værdipost, dvs. checks.

2.9.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

- a) Poståbning, udtagning, registrering og intern fordeling af værdipost foretages af journal medarbejdere.
- b) Indkomne checks m.v. afleveres til Økonomi mod kvittering.
- c) Bogholder eller controller fører kontrol med, at de modtagne værdier registreres i selskabets regnskab.

2.9.3 Regelsæt vedrørende kontrol med værdipost

Værdiposten registreres i værdipostbogen. Ved udlevering af værdipost til Økonomi skal der kvitteres for modtagelsen i selskabets værdipostbog. Værdipostbogen opbevares hos journal medarbejdere.

2.10 Forvaltningen af aktier til varigt brug i selskabet

2.10.1 Generelt

Der føres fortegnelser over beholdninger af diverse inventar, som selskabet anskaffer til varigt brug.

2.10.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Økonomi har ansvaret for selskabets regnskabsmæssige registrering af anlægsaktiver. Serviceenheden har ansvaret for registrering af inventar og IT har ansvaret for registrering af IT.

2.10.3 Regelsæt vedrørende inventarregistreringen

- a) Inventarregistreringen skal bl.a. indeholde oplysninger om inventarets art og placering. Registreringen af inventar til en anskaffelsesværdi på over 100.000 kr. skal tillige indeholde oplysninger om anskaffelsespris, anskaffelsesår m.v.
- b) Kassation af selskabets inventar skal godkendes af medarbejdere, der er beføjet til at disponere på selskabets vegne i overensstemmelse med retningslinjerne i afsnit 2.2.2.

2.11 Forsikringsforhold

2.11.1 Generelt

Selskabet er i det omfang, det er vurderet økonomisk forsvarligt, forsikret mod alle væsentlige risici. Selskabet undgår således i videst muligt omfang at få større økonomiske tab som følge af skadesbegivenheder (ulykker o.l.)

2.11.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Metroselskabets Insurance Manager har ansvaret for den forsikringsmæssige håndtering af selskabets forsikringer. Herunder risikovurdering, fastsættelse af forsikringsværdier, samt forhandling og etablering af forsikringsdækning.

Selskabet får bistand fra eksterne rådgivere/mæglere ved håndteringen af selskabets forsikringsforhold.

2.11.3 Regelsæt vedrørende forsikringsforhold

Der foretages løbende ajourføring af oplysninger om risici mv. overfor den relevante forsikringsmægler, som foretager de umiddelbare nødvendige justeringer af forsikringsporteføljen.

En gang årligt revurderes – i samarbejde med de respektive rådgivere/mæglere - behovet for risikostyring og hvilke risici, det er formålstjenligt at forsikre.

3 Databehandling

3.1 Generelt om opgaverne

3.1.1 Navision

Selskabets bogføring foregår i et IT-baseret regnskabssystem (Navision). Her modtages en stor del af selskabets fakturaer elektronisk fra selskabets E-faktureringsystem, jf. afsnit 3.1.2. Sammen med fakturaoplysningerne (kreditor, beløb, betalingsfrist, kontonummer m.v.) overføres konteringen fra E-faktureringsystemet til Navision. Herefter foretages bogføringen i Navision og betalingsoplysninger overføres til selskabets betalingssystem, jf. afsnit 3.1.3.

3.1.1.1 Systemadgang til Navision

Navision er placeret på en selvstændig server. Økonomichefen, viceøkonomichefen, regnskabschefen, controlleren samt bogholderne har p.t. adgang til økonomisystemet. Fuld adgang til økonomisystemet har tillige konsulenter, der varetager forskellige systemmæssige vedligeholdelsesopgaver. Herudover har flere medarbejdere læseadgang til systemet. Endelig har revisorerne læseadgang til systemet. Al adgang til økonomisystemet sker ved anvendelse af brugernavn og adgangskode.

Økonomi vedligeholder tabellen over brugerne, som har adgang til Navision, herunder hvilke systemrettigheder, som brugerne skal have.

3.1.2 E-faktureringsystem

Selskabets indkomne fakturaer modtages normalt gennem et E-faktureringsystem. Dette gælder uanset om fakturaerne sendes 100 % elektronisk fra kreditor, eller de sendes som papirfakturaer. Papirfakturaer scannes og indlæses i E-faktureringsystemet af Økonomi.

Efter modtagelse i E-faktureringsystemet distribueres fakturaerne elektronisk rundt til ydelseskvittering og betalingsgodkendelse i selskabet, i overensstemmelse med afsnit 2.2. Efter betalingsgodkendelse overføres fakturaerne til Navision, hvorefter de betales i selskabets IT-baserede betalingssystem, jf. afsnit 2.5.

3.1.2.1 Systemadgang til E-faktureringsystemet

Selskabets medarbejdere og eventuelle konsulenter kan oprettes som brugere af E-faktureringsystemet med de rettigheder, som deres funktion indebærer. Adgang sker ved hjælp af brugernavn og adgangskode.

Økonomi vedligeholder tabellen over brugerne, som har adgang til E- faktureringsystemet, herunder hvilke systemrettigheder, som brugerne skal have. Rettighederne fastsættes i overensstemmelse med retningslinjerne i nærværende instruks.

3.1.3 Betalingssystem

Fra Navision overføres betalingsoplysningerne til selskabets betalingssystem. Betalingerne kræver godkendelse af to personer, p.t. i form af:

- Bogholder eller controller (1.-godkender)
- Økonomichef, viceøkonomichef, regnskabschef eller en anden udpeget A- eller B- signatar (2.-godkender)

Inden den endelige godkendelse af betalingen kontrolleres det, at den tilhørende faktura er såvel ydelseskvitteret som betalingsgodkendt, jf. afsnit 2.2.2.

3.1.3.1 Systemadgang til betalingssystem

Økonomis personale har adgang til betalingssystemerne. Adgangen til systemerne forudsætter p.t. bl.a. indtastning af en personlig adgangskode. Systemadgangene har forskellige rettigheder svarende til beskrivelsen ovenfor.

3.2 Backup procedurer og systemsikkerhed

Backup procedurer og systemsikkerhed varetages af IT. For procedurer på området henvises til selskabets til enhver tid gældende informationssikkerhedspolitik, backup instruks mv.

Hovedstadens Letbane I/S

God forretningsadfærd

Indhold

1	ANTI-KORRUPTIONS POLITIK.....	69
2	REJSEPOLITIK	71
3	RETNINGSLINJER FOR FORPLEJNING OG REPRÆSENTATION	72
4	GAVEPOLITIK	74
5	WHISTLE BLOWER POLITIK.....	76
6	SPONSORAT OG DONATIONER	79
7	INDKØBSPOLITIK	80

1 ANTI-KORRUPTIONS POLITIK

Hovedstadens Letbane har en nul tolerance i forhold til alle former for direkte og indirekte korruption og korrupt adfærd.

Hovedstadens Letbanes medarbejdere må ikke på nogen måde deltage i nogen form for korruption. Medarbejdere og leverandører skal modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse.

Hovedstadens Letbane ønsker at være en troværdig og transparent virksomhed, der sørger for, at selskabets aktiviteter overholder alle relevante internationale, nationale og regionale love og regler. Hovedstadens Letbane opretholder en høj etisk standard i alle selskabets aktiviteter, som ikke kun er begrænset til love og aftaler, og forventer tilsvarende høje etiske standard af sine medarbejdere, leverandører og samarbejdspartnere.

Hovedstadens Letbane, herunder selskabets medarbejdere og leverandører skal undgå interessekonflikter, som kan påvirke selskabets troværdighed. Hovedstadens Letbanes medarbejdere har et generelt ansvar for at bruge selskabets ressourcer og fortrolige oplysninger ansvarligt og i selskabets bedste interesse. Derudover er det medarbejdernes ansvar at undgå situationer, hvor personlige eller økonomiske interesser er i strid med rollen som medarbejder.

Definition af korruption

Hovedstadens Letbane definerer korruption som misbrug af betroet magt og midler for egen vindings skyld. Korruption omfatter blandt andet bestikkelse, nepotisme og interessekonflikt, underslæb, bedrageri, afpresning, svig, deltagelse i en kriminel organisation og hvidvaskning af penge.

Bestikkelse er den mest almindelige form for korruption og forstås som betaling, der er beregnet til at få nogen til at gøre noget, der er uærligt, ulovligt eller i strid med den pågældendes opgave med henblik på at opnå en uberettiget fordel.

At betale eller acceptere betaling er korruption i den reneste form. Det kan være kontanter eller andre værdigenstande, ekstraordinær underholdning og andre tjenesteydelser.

Forventninger til Hovedstadens Letbanes medarbejdere

Hovedstadens Letbane forventer, at alle selskabets medarbejdere efterlever denne politik i enhver situation. Medarbejdere handler ansvarligt ved at være opmærksomme på uregelmæssigheder og rejse spørgsmål eller gøre opmærksom på observationer, der kan være udtryk herfor. Medarbejderen er ansvarlig for at gøre opmærksom på aktiviteter, transaktioner, relationer eller situationer, der kan være udtryk for uregelmæssigheder.

Ved observationer eller mistanke om uregelmæssig adfærd, kan medarbejderne vælge at gøre nærmeste chef eller et medlem af direktørgruppen opmærksom herpå. Alternativt kan medarbejderne anvende Hovedstadens Letbanes anonyme whistleblower ordning til indberetning af alvorlige bekymringer og følsomme oplysninger.

Hovedstadens Letbane beskytter medarbejdere, der rejser spørgsmål eller udtrykker betænkelighed ved en situation mod negative reaktioner fra kolleger, ledelsen, samarbejdspartnere mv. Medarbejdere vælger selv, hvorvidt henvendelser foretages anonymt. Alle henvendelser, indgivet i god tro, er beskyttet mod enhver form for repressalier. Enhver der forsøger at udøve repressalier mod en medarbejder, der har henvendt sig i god tro, bliver mødt med ansættelsesretlige sanktioner. Hvis en medarbejder, der anmelder et forhold, vælger ikke at være anonym, vil selskabet i videst muligt omfang

behandle henvendelsen fortroligt. Hvis en ikke-anonym henvendelse medfører, at der indledes en retssag mod den anmeldte person, risikerer indberetteren dog at blive indkaldt som vidne i retssagen.

Hvis en medarbejder ønsker total anonymitet, opfordrer Hovedstadens Letbane medarbejderne til at anvende selskabets Whistle Blower ordning, der er en uafhængig ordning, der garanterer for sikkerheden og anonymiteten. Systemet logger ikke IP-adresser, ligesom al datatransmission og lagring af data sker krypteret. Det er alene, den ansvarlige sagsbehandler, der har adgangskoden til sagsbehandlingsdelen i systemet.

Hovedstadens Letbanes behandling af henvendelser

Bliver Hovedstadens Letbane selv opmærksom på uregelmæssigheder i egne, medarbejderes, leverandøres eller underleverandøres aktiviteter, eller modtager selskabet en indberetning herom, behandles sagen i direktørgruppen. Enhver sag behandles endvidere på næstkommende møde i selskabets Revisionskomité, der mødes minimum 3 gange årligt, eller efter behov. Revisionskomitéen består af tre medlemmer fra Hovedstadens Letbanes bestyrelse.

Hovedstadens Letbane afrapporterer endvidere årligt på konkrete hændelser i selskabets CSR rapport, der indsendes som led i selskabets tilslutning til FN Global Compact, og som gennemlæses af selskabets revisorer.

Sanktioner

Hovedstadens Letbane ser alvorligt på tilfælde af manglende efterlevelse af denne politik.

Enhver medarbejder, der ikke efterlever denne politik, risikerer disciplinære sanktioner, herunder afskedigelse med eller uden varsel. Manglende efterlevelse kan derudover medføre juridiske sanktioner og/eller politianmeldelse.

Leverandører, eller dennes underleverandører, der ikke efterlever denne politik, eller som afviser at deltage i due diligence-aktiviteter, risikerer, at Hovedstadens Letbane ophæver kontrakten med leverandøren. Manglende efterlevelse kan derudover medføre juridiske sanktioner og/eller politianmeldelse.

2 REJSEPOLITIK

Rejsepolitikken angiver ensartede retningslinjer for rejser af tjenstlig karakter for medarbejdere i Hovedstadens Letbane. Rejsepolitikken skal understøtte, at rejser foretages på økonomisk mest fordelagtig måde, under hensyn til komfort og tidsforbrug.

Rejsepolitikken omfatter alle former for rejser, nationalt og internationalt, herunder tjensterejser og rejser i forbindelse med uddannelse, kurser o.l.

Indledende bemærkninger

Alle rejser kræver tilladelse fra nærmeste leder, inden der bestilles billetter og hotel. Den enkelte medarbejder skal til enhver tid kunne stå inde for, og dokumentere, sine rejseudgifter overfor Hovedstadens Letbane.

Hovedstadens Letbane dækker som udgangspunkt alle nødvendige udgifter i forbindelse med tjensterejser, nationalt og internationalt, i henhold til nedenstående retningslinjer.

Transport

Tjensterejser skal så vidt muligt foregå på økonomiklasse, uanset transportform. Undtagelser hertil sker på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, og under forudsætning af godkendelse af en A-signatar. Det kan for eksempel være en mulighed at gå en klasse op ved længerevarende eller oversøiske rejser.

Alle selskabets medarbejdere har mulighed for at rejse gratis med Metroen. Alle enheder har endvidere et firma rejsekort tilknyttet, således at selskabets medarbejdere nemt kan anvende den kollektive trafik i forbindelse med tjensterejser. Selskabets medarbejdere skal derfor forsøge så vidt muligt at minimere brug af taxa i forbindelse med indenrigstransport.

Ved anvendelse af egen bil (motorcykel og knallert) som indenrigstransport, er det muligt at få udbetalt skattefri kørselsgodtgørelse (kilometerpenge) i henhold til statens takster. Udgifter til parkering refunderes ligeledes.

Bonuspoint optjent på tjensterejser må ikke benyttes privat.

Overnatning

Der skal benyttes hoteller af normal international standard. Hovedstadens Letbane følger som udgangspunkt statens takster for hoteldispositionsbeløb. Undtagelser hertil sker på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, og under forudsætning af godkendelse af en A-signatar.

Studieture

Retningslinjer for omkostninger i forbindelse med studieture internt i Hovedstadens Letbane følger som udgangspunkt retningslinjerne som angivet i Hovedstadens Letbanes rejsepolitik. Dog skal studieture altid forhåndsgodkendes af HR før bestilling, ligesom det samlede omkostningsniveau for alle udgifter forbundet med studieturen skal følge den restriktive praksis og sparsommelighed, der gælder for staten.

3 RETNINGSLINJER FOR FORPLEJNING OG REPRÆSENTATION

Hovedstadens Letbanes udgifter til forplejning og repræsentation skal begrænses mest muligt, således at selskabet følger den restriktive praksis og sparsommelighed, der gælder for staten. Udgifterne skal have baggrund i en anledning, der er relevant for Hovedstadens Letbane, og der skal være et rimeligt og passende forhold mellem anledning og de forbundne udgifter.

Udgifter til forplejning vedrører aktiviteter, der er rettet mod medarbejdere ansat hos Hovedstadens Letbane. Udgifterne afholdes for at pleje medarbejdernes generelle arbejdsforhold og trivsel. Det kan være forplejning i forbindelse med møder, medarbejderseminarer, enhedsarrangementer, tjenesterejser, mv. hvor der kun er intern deltagelse. Formålet kan have både faglig og social karakter.

Der er tale om repræsentationsudgifter, når udgifterne følger af situationer, hvor medarbejdere repræsenterer Hovedstadens Letbane udadtil og hvor der ekstern deltagelse. Repræsentationsudgifter vedrører udgifter til forplejning i form af måltider, restaurantbesøg eller drikkevarer.

Indledende bemærkninger

Udgifter i forbindelse forplejning og repræsentation kræver tilladelse fra nærmeste leder. Den enkelte medarbejder skal til enhver tid kunne stå inde for, og dokumentere, sine udgifter til forplejning og repræsentation overfor Hovedstadens Letbane.

Forplejning

Hovedstadens Letbane dækker som udgangspunkt ikke udgifter til forplejning ved almindelige interne møder.

Udgifter til intern forplejning skal så vidt muligt holdes på et minimum. Generelt skal der ved afholdelse af udgifter til forplejning til interne møder være et rimeligt og passende forhold mellem den givne anledning og de hermed forbundne udgifter. Hvis der opstår tvivl, er det nærmeste leder/medarbejder med beslutningskompetencen på dette område, der skal foretage en vurdering af, hvorvidt der er et passende forhold mellem udgifter og anledning.

Anledning og deltagere skal altid oplyses i forbindelse med godkendelse af udgifter til forplejning til interne møder.

Til brug for enhedsarrangementer, har hver enhedschef har et budget på DKK 1.000 pr medarbejder pr. år.

Forplejning og repræsentation i forbindelse med tjenesterejser

Hovedstadens Letbane betaler for medarbejderens forplejning i forbindelse med tjenesterejser. Udgifterne til forplejning følger den restriktive praksis og sparsommelighed, der gælder for staten, og der skal være et rimeligt og passende forhold mellem anledning og de forbundne udgifter.

Hovedstadens Letbane betaler for forplejning ved ekstern repræsentation i forbindelse med tjenesterejser. Der er ikke fastsat en eksakt beløbsgrænse for repræsentationens størrelse, da dette altid skal bero på en konkret vurdering i forhold til anledning og de forbundne udgifter. Hovedstadens Letbane erhverder dog ikke udgifter til repræsentation der overstiger selskabets til enhver tid gældende takster herfor. Taksterne fremgår af "God forretningsadfærd i Hovedstadens Letbane – Vejledning til medarbejderne". Undtagelser hertil, sker på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, og under forudsætning af godkendelse af en A-signatar. Ved ekstern repræsentation skal der endvidere

være et rimeligt forhold mellem antallet af eksterne gæster og medarbejdere. Dette beror altid på en konkret vurdering i den enkelte situation.

Repræsentation

Hovedstadens Letbane dækker udgifter i forbindelse med medarbejderes eksterne repræsentation af selskabet. Der skal være et rimeligt forhold mellem antallet af udefra kommende gæster og ansatte fra Hovedstadens Letbane.

Beløbsgrænsen for repræsentation fremgår af ”God forretningsadfærd i Hovedstadens Letbane – Vejledning til medarbejderne”. Undtagelser hertil, sker på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, og under forudsætning af godkendelse af en A-signatar.

Anledning og deltagere skal altid oplyses i forbindelse med godkendelse af udgifter til repræsentation ved eksterne møder.

Bliver Hovedstadens Letbanes medarbejdere inviteret på middag eller anden repræsentation i øvrigt, betragtes dette som en gave, hvorfor henvises til Hovedstadens Letbanes gavepolitik.

Attestation af udgifter til forplejning og repræsentation

Alle repræsentationsudgifter skal være godkendt/attesteret af den relevante enhedschef. Enhedschefens egne repræsentationsbilag skal altid være attesteret af dennes overordnede.

Såfremt Hovedstadens Letbanes medarbejdere ikke overholder ovenstående retningslinjer, kan Hovedstadens Letbane ikke dække udgifterne erholdt til forplejning og repræsentation.

4 GAVEPOLITIK

Hovedstadens Letbanes gavepolitik angiver retningslinjerne for, hvornår, og i hvilken anledning, selskabets medarbejdere må modtage og give en gave og andre fordele.

Begrebet gaver og andre fordele skal forstås bredt og omfatter samtlige ydelser, der gives eller modtages, og som ligger udenfor omfanget af et indgået kontraktforhold. Gaver og andre fordele dækker således over både fysiske ting, som for eksempel chokolade og vin, og ikke-fysiske ting, som for eksempel rabatter, rejser eller kurser vil være omfattet.

Hovedstadens Letbane som gavegiver

Hovedstadens Letbanes medarbejdere kan, på vegne af Hovedstadens Letbane, give eksterne samarbejdspartnere passende gaver til markering af jubilæer, fødselsdage, til- og fratræden m.v. En passende gave vil sædvanligvis være 2-3 flasker vin, produkter med Metro-logo, blomster, bøger eller lignende. Hvis der er tvivl om, hvorvidt tildeling af en konkret gave er passende, skal dette drøftes med den nærmeste chef.

Hovedstadens Letbane må ikke give gaver og andre fordele til offentlige ansatte i forbindelse med gavemodtagers arbejde. Dog kan offentligt ansatte modtage sædvanlige lejlighedsgaver i forbindelse med arrangementer af personlig karakter samt beskedne taknemmelighedsgaver. Gaver og andre fordele må alene være af mindre eller beskedne beskaffenhed.

Når en medarbejder på vegne af Hovedstadens Letbane giver en gave til en ekstern samarbejdspartner oplyses dette til receptionen, der forestår central registrering af tildelte gaver. Registreringen omfatter oplysning om gavegiver, gavens art, gavemodtager, anledning samt dato.

Hvis der er tvivl om, hvorvidt tildeling af en konkret gave eller anden fordel er passende, bør dette drøftes med nærmeste enhedschef. Ved enhedschefens tvivl, bør dette drøftes med dennes overordnede.

Hovedstadens Letbane som gavemodtager

Hovedstadens Letbanes medarbejdere må som udgangspunkt ikke tage imod gaver og andre fordele, som de tilbydes fra eksterne samarbejdspartnere i forbindelse med medarbejderens arbejde. Herved beskyttes medarbejderen mod, at der kan opstå tvivl om medarbejderens upartiskhed.

Hovedstadens Letbanes medarbejdere må dog gerne tage imod:

- Sædvanlige lejlighedsgaver ved f.eks. runde fødselsdag, jubilæer eller afsked
- Beskedne gaver i forbindelse med højtider som f.eks. jul eller nytår
- Beskedne kutymemæssige gaver (værtsgaver, taknemmelighedsgaver, kontaktpleje o.l.)
- Generelle rabatter o.l. som tilbydes samtlige Hovedstadens Letbanes medarbejdere

Bliver medarbejder inviteret på middag af forretningsforbindelser mv., opfordrer Hovedstadens Letbane medarbejderne til, at forsøge bedst muligt at undgå at være del af en ekstravagant middag, som vil kunne kritiseres, da middagen og betalingen af regningen først finder sted efter accept af gaven, og det derfor kan være svært at have indflydelse på "gavens størrelse".

Hovedstadens Letbane har ingen fast beløbsgrænse for, hvor meget medarbejderne i selskabet må modtage gaver og andre fordele for. Som udgangspunkt bør medarbejdere dog ikke modtage gaver og andre fordele, hvis værdi overstiger beløbsgrænsen til indberetningspligten til SKAT.

I forbindelse med udbudssager, kontraktforhandlinger og andre situationer, hvor leverandører, kunder eller samarbejdspartnere vil have særlig interesse i positiv særbehandling, skal enhver modtagelse af gaver og andre fordele fra involverede parter drøftes med nærmeste chef.

Hovedstadens Letbane foretager ikke registrering af modtagne gaver.

Hvis der er tvivl om, hvorvidt modtagelsen af en konkret gave er passende, bør dette drøftes med nærmeste enhedschef. Ved enhedschefens tvivl, bør dette drøftes med dennes overordnede.

Hvis en medarbejder i Hovedstadens Letbane skulle modtage en gave, der ikke er i overensstemmelse med gavepolitikens principper, skal gaven tilbageleveres til giveren. Der kan i den forbindelse henvises til selskabets gavepolitik. I Danmark vil der være forståelse for, at man ikke ønsker gaven, hvorimod det må overvejes i hvert enkelt tilfælde, når det gælder gaver modtaget af udenlandske givere, da det kan opfattes uhøfligt og blive misforstået og derved skade en god relation.

5 WHISTLE BLOWER POLITIK

Hovedstadens Letbane har etableret en whistleblower-ordning, der giver medarbejdere og samarbejdspartnere mulighed for at foretage anonyme eller ikke-anonyme indberetninger om alvorlige forhold, herunder forhold som kan skade Hovedstadens Letbanes omdømme, økonomi eller på anden vis få negativ indvirkning.

Formålet med whistleblower-politikken er, indenfor organisationen at skabe respekt om Hovedstadens Letbanes forpligtigelser til, at såvel love og forordninger som interne retningslinjer og politikker skal følges. Whistleblower-politikken angiver endvidere, hvordan whistleblower-ordningen fungerer og dermed undgå en potentiel tilbageholdenhed med indberetning af væsentlige sager.

Hvem kan indberette

Indberetning kan indgives af alle medarbejdere og samarbejdspartnere med tilknytning til virksomheden herunder leverandører, eksterne konsulenter mv.

Særlige afvigelser – hvilke forhold kan der indberettes om?

Whistleblower-ordningen kan kun bruges til at indberette om alvorlige forhold/særlige afvigelser eller mistanke herom. Der skal være tale om overtrædelser af love, regler, politikker, retningslinjer mv.

Mindre alvorlige forhold som for eksempel utilfredshed med lønforhold, samarbejdsvanskeligheder og lignende kan ikke indberettes via whistleblower-ordningen. Dette kan tages op ved direkte kontakt til nærmeste leder eller HR.

Alvorlige forhold/ særlige afvigelser, der kan indberettes via whistleblower-ordningen er for eksempel oplysninger om:

- Økonomisk kriminalitet som underslæb, bestikkelse, bedrageri og dokumentfalsk
- Afvigelser fra gældende love og forordninger
- Afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger til offentlige myndigheder
- Brud på habilitetsregler eller nepotisme
- Afvigelser fra etablerede gældende regnskabsregler
- Afvigelser fra vedtægter eller andre etablerede regler eksterne eller interne for Hovedstadens Letbanes virksomhed

Forudsat at:

- Afvigelsen kan lede til alvorlige, tilbagevendende sikkerhedsrisici eller
- Afvigelsen kan lede til alvorlige finansielle risici eller
- Afvigelsen kan lede til myndighedsindgreb eller
- Afvigelsen kan lede til en alvorlig anmærkning ved revisionen eller
- Afvigelsen kan medføre alvorlig skade på Hovedstadens Letbanes relationer med ansatte eller eksterne parter eller
- Afvigelsen kan skade Hovedstadens Letbanes anseelse og brand alvorligt eller
- Afvigelsen kan medføre indskrænkelse af Hovedstadens Letbanes fremtidige handlefrihed.
- Afvigelser, som ikke ligger indenfor denne kategori håndteres i overensstemmelse med gældende organisatorisk praksis.

Ovenstående liste er kun eksempler. Hvis du er i tvivl om din observation skal indberettes eller ej, så opfordres du til at gøre det. Alle henvendelser besvares og behandles. Alle medarbejdere, som mener at have observeret en "særlig afvigelse", har ret til og bør rapportere denne afvigelse i henhold til regler for rapportering og eskalering, som fremgår af denne politik.

Opfølgingspligt – hvordan behandles indberetningen?

Alle chefer, som bliver underrettet om en "særlig afvigelse" har pligt til at iværksætte aktiviteter som afhjælper afvigelsen samt hurtigst muligt at rapportere valg af afhjælpende aktivitet til den person, der har anmeldt afvigelsen.

Når en indberetning modtages, foretages en indledende undersøgelse af forholdet.

- Hvis indberetningen viser sig åbenbart ubegrundet, bliver den afvist og slettet i systemet, og whistlebloweren vil hvis muligt få besked.
- Hvis den indledende undersøgelse konkluderer, at den indgivne anmeldelse ikke kan karakteriseres som åbenbart ubegrundet, bliver den underkastet en nærmere undersøgelse. Sagen behandles internt. Sagen kan også være af en sådan karakter, at den videregives til politiet til yderligere efterforskning. Når politiet (og eventuelt domstolene) har færdigbehandlet sagen, bliver sagen slettet i systemet. Sagen kan ende i retten og den anmeldte person kan risikere bøde- eller fængselsstraf.
- Alle medarbejdere (inklusive chefer) som konstaterer, at den person, der har modtaget rapportering om afvigelsen ikke gennemfører nødvendige aktiviteter til afhjælpning heraf, har pligt til at rapportere videre i henhold til eskaleringsreglerne i disse retningslinjer.

Det er vigtigt, at systemet ikke benyttes til falske beskyldninger, hvorved der rettes mistanke om uskyldige personer. Alle indberetninger skal derfor indgives i god tro. Hvis en indberetning er indgivet i ond tro og indberetningen viser sig at være et udslag af personlige negative følelser, mv., kan en ubegrundet indberetning få ansættelsesretlige konsekvenser for indberetteren, hvis denne kan identificeres.

Eskaleringsregler – hvordan indberettes?

Medarbejdere kan efter eget valg rapportere en "særlig afvigelse" til én af følgende:

- Nærmeste chef,
- Administrerende direktør,
- Bestyrelsesformand, alternativt næstformand eller revisionskomiteformand
- eller via internetportalen <https://m.whistleblownetwork.net>

Herudover kan medarbejdere altid rapportere direkte til den HR ansvarlige chef.

Det anbefales, at der foretages indberetninger via internetportalen, da indberetningen kan omhandle fortrolige oplysninger. Ved at bruge portalen sikres det at data behandles krypteret. Det er muligt at rapportere en hændelse på ens modersmål.

Det er endvidere muligt at følge med i sagens forløb. Når man foretager en indberetning, får man mulighed for på et senere tidspunkt at kunne logge sig anonymt på systemet og se, om sagsbehandleren har stillet yderligere spørgsmål til sagen eller efterspørger yderligere dokumentation. En eventuel efterfølgende dialog er hundrede procent anonym og beror alene på indberetterens villighed til at logge på systemet og besvare sagsbehandlerens spørgsmål.

Whistleblower-ordningen er godkendt af Datatilsynet og administreres i overensstemmelse med persondatalovens regler.

Anonymitet og IT-sikkerhed

Den person, der foretager indberetningen, vælger selv om han/hun vil foretage indberetningen anonymt.

Alle indberetninger indgivet i god tro er beskyttet mod enhver form for repressalier. Enhver der forsøger at udøve repressalier mod en indberetter, der har indberettet i god tro, bliver mødt med ansættelsesretlige sanktioner.

Hvis en anmelder vælger ikke at være anonym, vil selskabet i videst muligt omfang behandle indberetningen fortroligt. Hvis en ikke-anonym indberetning medfører, at der indledes en retssag mod den anmeldte person, risikerer indberetteren dog at blive indkaldt som vidne i retssagen.

Internetportalen <https://m.whistleblownetwork.net>, bliver driftet af en ekstern virksomhed, der er en uafhængig part og garanterer for sikkerheden og anonymiteten i indberetningen. Systemet logger ikke IP-adresser, ligesom al datatransmission og lagring af data sker krypteret. Det er alene, den ansvarlige sagsbehandler, der har adgangskoden til sagsbehandlingsdelen i systemet.

Oplysning om registreringen til den anmeldte person

Selskabet er forpligtet til at give den person, der indberettes om, oplysning om det indberettede forhold. Der vil i hver situation blive foretaget en konkret vurdering af, hvornår der kan gives denne meddelelse, uden at det kan få konsekvenser for afdækningen af det indberettede forhold samt indsamlingen af bevismateriale.

Der bliver ikke givet oplysning om, hvem der har foretaget indberetningen, selvom indberetteren har valgt ikke at være anonym. Opmærksomheden henledes dog på, at ikke-anonyme indberettere risikerer at blive indkaldt som vidne, hvis der bliver indledt en retssag, jf. ovenstående.

Spørgsmål

Alle spørgsmål om whistleblower-ordningen kan rettes til HR.

6 SPONSORAT OG DONATIONER

Hovedstadens Letbane ser med respekt på og finder det meget prisværdigt med engagede frivillige og organisationer, der arbejder på at forbedre andres vilkår.

Hovedstadens Letbane er en offentlig ejet virksomhed med fokus på udvikling, anlæg og drift af metro. Derfor støtter vi ikke sport, kultur eller humanitært arbejde, uanset hvor meget selskabet sympatisere med formålet.

Som offentlig ejet selskab yder Hovedstadens Letbane som udgangspunkt ikke bidrag til sponsorprojekter uden for selskabets kerneområde. Hovedstadens Letbane kan dog bidrage til sponsorprojekter, der er i direkte forlængelse af selskabet markedsføring. Sådant sponsorat skal være godkendt af en A-signatar.

Selskabet donerer ikke penge til, eller på anden vis støtter, politiske organisationer.

Medarbejdere må ikke give donationer til sport, kultur eller humanitært arbejde, som følge af deres stilling i Hovedstadens Letbane. Medarbejderne skal således vær opmærksom på ikke at anvende selskabets smartphone, eller andet udstyr, til at donere midler - hverken i privat- eller selskabsmæssigt regi.

Medarbejdere må ikke bruge selskabets smartphone til sms-betalinger af privat karakter.

7 INDKØBSPOLITIK

Indkøbspolitikken angiver retningslinjer for indkøb i Hovedstadens Letbane, og har til formål at sikre overholdelse af EU og dansk udbudslovgivning for forsyningsvirksomheder, Hovedstadens Letbanes adfærdskodeks for leverandører og optimal anvendelse af selskabets penge. Formålet er også, at give retningslinjer for medarbejderadfærd i forhold til leverandører, professionel styring af kommende og eksisterende leverandører samt opnåelse af optimale betingelser i kontrakter. I praksis sker ovenstående ved at følge Hovedstadens Letbanes indkøbsproces og fastlagte rolle- og ansvarsforhold, som er beskrevet i selskabets indkøbsprocedure.

Den fulde indkøbsproces starter med et behov, eller forventet behov, fra en rekvirent i Hovedstadens Letbane efterfulgt af en analyse, indkøbsstrategi, udbud, evaluering, forhandling og styring af kontrakten efter underskrift, som slutter efterlevetiden af det indkøbte. Leverandører defineres her som rådgivere, leverandører og entreprenører.

Indkøbsprincipper

Alle indkøb i Hovedstadens Letbane skal tilstræbe principper om **effektiv konkurrence, maksimal værdiskabelse, ligebehandling af leverandører og ansvarligt indkøb**.

- **Effektiv konkurrence:** Udover lovkravet for større indkøb, så er konkurrence i markedet en effektiv parameter til at opnå gode vilkår og betingelser i kontrakter. Konkurrence medfører ofte effektivitet og konkurrencedygtighed hos leverandøren, og dermed lavere totalomkostninger for Hovedstadens Letbane. Det optimale antal af tilbud afhænger af ydelsen, lovgivningen og markedssituationen.
- **Maksimal Værdiskabelse:** Professionelt indkøb og forhandling skal sikre mest mulig værdi til Hovedstadens Letbane og det indebærer vurdering af både pris og risiko i valget af teknologi, levering til aftalt tid, kvalitet og de økonomiske forhold i hele levetiden. Det er nødvendigt at udarbejde en veldefineret specifikation med krav og/eller funktionalitet, samt maksimere indholdet af standardiserede løsninger, moduler og systemer. Ligeledes skal risici allokeres korrekt imellem leverandøren og Hovedstadens Letbane. Derfor kan konkurrence i sig selv ikke sikre maksimalværdiskabelse.
- **Ligebehandling af leverandører:** Transparens og ligebehandling i udbuds- og kontraktprocessen er grundlæggende ved indkøb hos Hovedstadens Letbane. Ved at efterleve dette, vil Hovedstadens Letbane også styrke relationerne til leverandører, hvilket på lang sigt vil medvirke til en højt kvalificeret leverandørbase i Hovedstadens Letbane.
- **Ansvarligt indkøb:** Alle Hovedstadens Letbanes indkøb skal foregå ansvarligt. Selskabet arbejder systematisk med at implementere de ti principper i FN's Global Compact, som indeholder alment anerkendte standarder for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption (www.unglobalcompact.org). Alle selskabets direkte og indirekte leverandører har en forpligtelse til og en mulighed for at håndtere disse udfordringer. Disse krav er beskrevet i Hovedstadens Letbanes adfærdskodeks, som er en del af kontrakten med leverandører og deres underleverandører.

Ansvarsforhold i Hovedstadens Letbane

Hovedstadens Letbanes indkøbsproces og interne rolle- og ansvarsforhold er beskrevet i selskabets indkøbsprocedure. Hovedstadens Letbanes indkøbsafdeling "Procurement & Contract Management"

(PCM) involveres i indkøb over 300.000 kr. Omfanget af involveringen vurderer PCM i den enkelte sag, men omfatter normalt medvirken til indkøbsstrategi, udbud, kommerciel evaluering og forhandling samt kontraktudarbejdelse. Ligeledes involveres PCM i kommerciel og juridisk kommunikation med leverandører i kontraktens løbetid.

Alle indkøb over EU tærskelværdierne (<http://www.kfst.dk/Offentlig-konkurrence/Udbud/Udbudsregler/Taerskelvaerdierne>) skal indkøbes i overensstemmelse med forsyningsvirksomhedsdirektivet, og herunder reglerne for udbud over 500.000 kr., som bl.a. indebærer annoncering ved grænseoverskridende interesse. Vurdering af udbudsreglerne kræver ekspertise, som findes i Metroselskabets indkøbsafdeling (PCM).

Som udgangspunkt skal indkøb over 300.000 kr. konkurrenceudsættes dvs. at Hovedstadens Letbane skal modtage skriftligt tilbud fra mere end en leverandør. Såfremt forsyningsvirksomhedsdirektivet og udbudsloven ikke kræver det, kan konkurrenceudsættelse i særlige tilfælde fraviges, såfremt det ikke er muligt eller relevant, og i de tilfælde vurderes prisens rigtighed på anden vis. Det kan være i følgende situationer;

- kritisk omstændighed hvor tiden ikke tillader konkurrenceudsættelse
- monopol med kun en leverandør på markedet
- betydelige omkostninger for Hovedstadens Letbane ved at skifte leverandør

Dispensation for konkurrenceudsættelse og vurdering af prisens rigtighed under EU tærskelværdierne, skal ske efter konsultation med indkøbsafdelingen (PCM), og gives af en direktør baseret på en vurdering af den konkrete situation.

Hovedstadens Letbanes adfærdskodeks for leverandører skal inkluderes i alle kontrakter.

Medarbejderadfærd i forhold til leverandører

Hovedstadens Letbane er interessant for mange leverandører, og omvendt er medarbejdernes branchekendskab og indsigt i markeds- og teknologiudvikling værdiskabende for Hovedstadens Letbane. Medarbejderne skal dog agere forsigtigt og med omtanke ved kommunikation med leverandører for at undgå risiko forbundet med udbudsregler, konkurrenceregler eller agtindsigt osv.

Medarbejdere skal orientere pågældende afdelingsleder eller indkøbsafdelingen (PCM) inden afholdelse af et møde med en leverandør, som ikke drejer sig om en kørende kontrakt med en eksisterende leverandør.

Grundet risikoen for brud på fortrolighed og ligebehandling af tilbudsgivere på kommende projekter/kontrakter skal medarbejdere være opmærksomme på følgende ved kommunikation med leverandører eller andre interessenter i markedet:

Møder med og information til leverandører om nye projekter/kontrakter:

- Udover den officielle kommunikation må medarbejdere ikke udtale sig om projekter/kontrakter i udbud eller indkøb over 300.000 kr. i op til 1 måned før udbud offentliggøres og indtil offentliggørelse af vinderen. Selv ikke kommunikation med eksisterende leverandører om udbuddet er tilladt.
- Information om fremtidige projekter/kontrakter findes på www.dinletbane.dk
- Undgå samtaleemner relateret til fortrolige eller ikke-offentliggjort information, men fokuser i stedet på generelle udfordringer og udvikling i markedet
- Konsulter med indkøbsafdeling (PCM) inden diskussion eller indgåelse af nye aftaler.
- Konsulter med afdelingsleder eller indkøbsafdeling (PCM) om risikoen for brud på fortrolighed

eller ligebehandling inden indgåelse af aftaler med rådgivere på nye projekter.

- Fortrolighedserklæring (Non-disclosure Agreement) skal underskrives inden udlevering af projektinformation.

Besøg på udstillinger:

- Besøg flere potentielt bydende leverandørers udstillinger.
- Stil spørgsmål fremfor at basvare spørgsmål.
- Undgå for venskabelig omgang med leverandører.

Før og under udbudsprocessen for EU udbud skal medarbejdere være opmærksomme på følgende:

- Et Procurement Memo vedrørende udbudsprocessen vil blive udarbejdet for hvert projekt/kontrakt før offentliggørelse af udbudsdokumenterne.
- Identifikation af ansvarshavende og medlemmer af udbudskomiteen, forhandlings- og evalueringsgrupperne, som besluttet af projektdirektøren og afdelingslederne.
- Ingen IT adgang til udbudsmateriale og tilbud før Procurement Memo er godkendt og kun til nævnte personer.
- Alle involverede medarbejdere og konsulenter underskriver en fortrolighedserklæring
- Adgang for nye personer skal gives af projektdirektøren og fortrolighedserklæring skal underskrives.
- Begrænset adgang til tilbuds og evalueringsmateriale i PW, hvortil papirudgaven af de tekniske dele af tilbud opbevares i aflåst skab, og evalueringsrum med begrænset adgang og kommercielle dele af tilbud ikke må udskrives.
- Medarbejdere, som ikke er ansvarshavende eller medlemmer af projektets udvalgte medarbejdere, skal undgå at stille spørgsmål til ansvarshavende eller medlemmer.